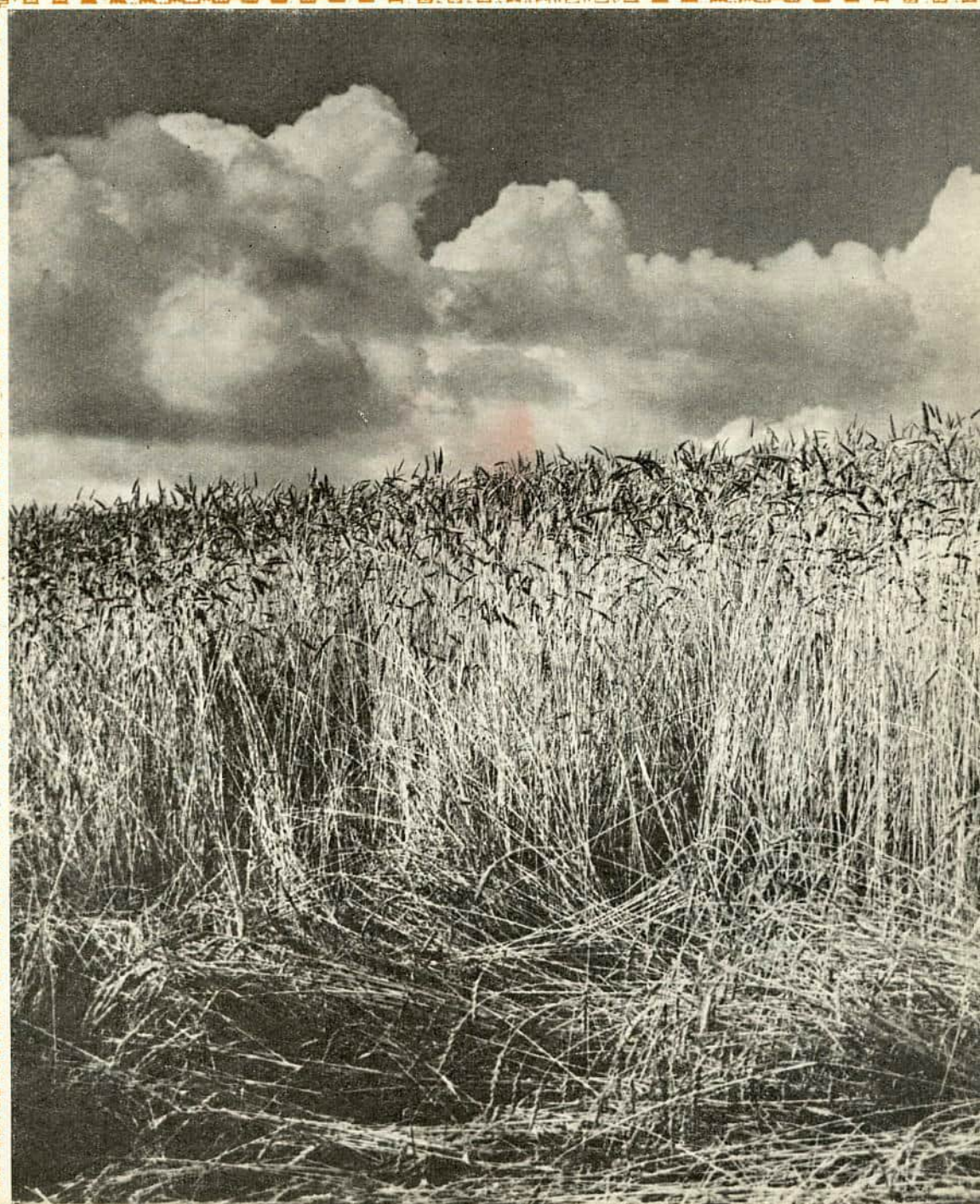
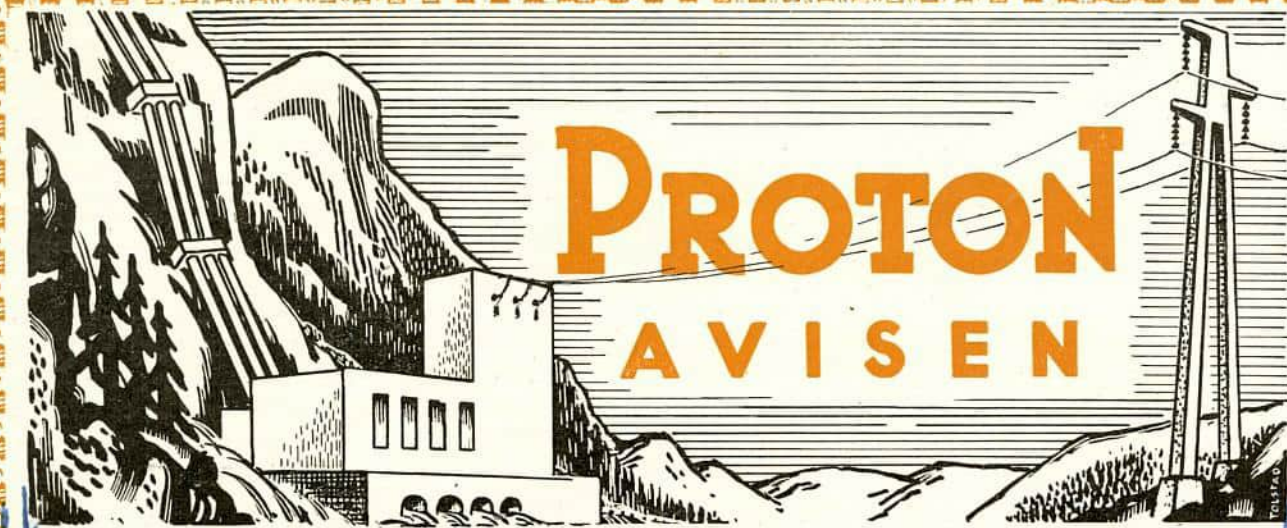

Nr. 3

September 1951

4. arg.

Hell og framgang.

*Samle erfaring og viten,
nytte hvert øyeblikk,
ikke kaste bort tiden
med unødvendig kritikk.
Ikke gå der og klandre
hver minste bagatell
ikke se på de andre
men stole — helt på seg selv!*

Rett som det er hører en folk si om den eller den at »han har jammen hatt hellet med seg«. Det er den lettvinteste forklaringen en griper til når en er vitne til at et menneske har god framgang her i verden.

Javel, Askeladden hadde også hell med seg, men hvorfor? *Jo, han så mer enn de andre, fant det de andre ikke fant, gjemte tingene og nyttet dem når tiden kom.*

Skal en komme fram i verden, er det nødvendig at en ikke er surret fast i gammel fordom og tradisjon. En må ha et åpent blikk for at mye her i livet *kan* gjøres på en bedre og mer hensiktsmessig måte enn hittil. En må ha evne til å begeistres over en forbedring en finner ut, evnen til å overvinne de tusen vanskeligheter som en alltid vil møte på sin veg mot målet.

Den som studerer og arbeider, den som ikke viker tilbake for å slå inn på nye veger og som holder øyne og ører åpne — han vil oppleve nok av heldige »tilfeller« som legger så mange ideer i fanget på ham som han kan ønske. Han vil også bli forbau- sende over hvor lite disse tilfellene og slumpetref- fene vilde ha hatt å si for ham hvis han ikke hadde stått rustet til å *gjøre noe ut av dem*. Og det kan bare den som har lært noe og vil arbeide seg fram.

Fra en roman:

»Den unge komtesse kastet et blikk ut over trekro- nene og lot sine øyne hvile på de mørke skyer. Så badet hun dem i salte tårer og festet dem til slutt på den lille dør i havemuren.«

»Grevinnen satte seg til bords med sine største barn uten å spise det minste.«

*

— Han nektet å vedkjenne seg barnet som sin sønn.
— Du sier ikke det?
— Jo, det var ei jente.

Sommeren 1951.

Sommerens sødmefylte lediggang — glovarm sand mot brune lemmer, 19 graders saltvann vaskende om bryggestolpene, småroller som stabber på grunna og finner rare skjell og drivtang med blærer som smeller når en klemmer riktig hardt, mer eller mindre hvite seil på mer eller mindre sylfideslanke seilbåter, robuste blå- og rødfarger på halstarrige blomstervekster i grunn øyjord, ja, og så rutebåtens vide triangel av kjølvann som bygger bru mellom øy og fastland. Sånn er det å ligge og ta livet med knusende ro ute på øya en solblank sommerdag.

Ja, var det ikke slik vi hadde tenkt oss denne sommeren.

Men dessverre det ble nok ikke slik — det ble regn — regn og atter regn. Stående samtalemne. Hvor to eller flere møttes ble det prat om været.

»Goddag, goddag, har du sett sånt vær da«. Eller »Morn, se, det derre heter sol«. På gater, trikker, restauranter, akket vi oss i kor over regnet, eller jublet over de spredte solglimt som ble vederfareet oss. I presse, radio, all slags underholdning, ble vi stadig minnet om været.

Har dere hørt historien om meteorologen, hvis sønn kom gråtende hjem fra skolen fordi ingen av gutta ville leke med ham og hvis frue ikke ble eks- pedert i kolonialen, alt fordi pappaen ikke ville melde annet enn regn.

Tydeligvis er det noe som foregår. Det er meldt om usedvanlige værforhold fra de forskjelligste steder på kloden, for det meste om unormalt store nedbørsområder. Og vitenskapsmenn måler, kontrol- lerer og framsetter teorier.

Selvfølgelig *kan* dette være et ledd i en stor om- fattende rasjonaliserings- og nedskjæringsplan, bort med all luksus som sommer, høst, vinter, vår, bade- tøy og skiutstyr, fram for en årstid og regnfrakk og sjøstøvler bestandig. Men det kan også være små vær-englebarn som lurar seg til å skru på alle kraner hver gang de voksne snur ryggen til et øyeblikk.

Epigram

Det man sår
blir engang høstet.
Den som gleder
vil bli trøstet.
Den som søker
han vil finne.
Den som smiler —
han vil vinne!!

10-årsjubileum for Siemenshytta i Sørkedalen.

Fra hytteboka:

»Og der midt i granens rike, omgitt av all høstens prakt,
ligger målet for vår vandring, hytta i den lune trakt.«

Den 19. september var det ti år siden Siemenshytta ble innviet. Dette foregikk ved en enkelt tilstelning på plassen foran hytta. Det var et herlig høstvær og ca. 90 funksjonærer hadde funnet veien ditopp og benket seg rundt bordene. Maten besto av medbrakt matpakke til servering av landsøl og kaffesurrogat. Til »dessert« ble servert 1 sigarett til hver, — så det vil forstås at det var krisetider. Direktør *F. Heyerdahl* holdt åpningstalen, *E. Kolstad* leste en prolog og byggekomiteens formann *L. Christiansen* takket direksjonen for utvist elskverdighet og imøtekommenhet. *L. Christiansen* fikk som en liten takk fra funksjonærene overrakt en krystallbolle med roser ved frk. Sandø. Etter bespisningen ble seglet foran inngangsdøren klippet over av direktør Heyerdahl som erklærte hytta for åpnet, og så var det tillatt for alle å gå på befaringsbåde høyt og lavt. Til slutt var det dans i peisestuen.

Direktør *F. Heyerdahl* syslet i mange år med spørsmålet om å skaffe penger til å bygge en hytte for firmaets funksjonærer. Da firmaet i 1938 kunne se tilbake på 40 års virksomhet ble det etter Heyerdahls forslag bevilget av Siemens i Berlin et beløp på kr. 25 000,00 til bygging av hytte. I 1939 ble så 20 mål tomt i Sørkedalen innkjøpt av fru Marthe Woxen og direksjonen oppnevnte følgende byggekomité:

Leif Christiansen, formann, *K. Fritzvold*, *W. Gundersen*, *J. Henriksen*, *H. Malm*, *K. Mortensen* og *A. Sørensen*.

Byggekomiteen fikk fullmakt til å bygge en fullt ut tidsmessig hytte og en slik ble bestilt av Maarud Hus A/S i 1940. Da det i første omgang kun var bevilget kr. 25 000,00 ville dette beløp på langt nær strekke til idet hytta kom på kr. 60 000,00. Det ble derfor opptatt et byggelån som senere er tilbakebetalt etter hvert som nye bevilgninger ble gitt. Byggekomiteen utførte under de daværende forhold et usedvanlig godt og prisverdig arbeid. Alt som hørte inn under bygging og innredning var dengang rasjonert, men allikevel lykkedes det komiteen å presentere hytta fullt ferdig i alle detaljer. Formannen *L. Christiansen* var især utrettelig i sitt

Foto fra åpningsfesten i 1941.

Fra 1941. Direktør F. Heyerdahl (til høyre) bryter seg-
let på hyttedøren og erklærer hytten for åpnet.

arbeid og ofret hele sin fritid for at hytta skulle bli så bra som mulig.

Grunnen der oppe har i gammel tid tilhørt Sørkedalsgodset eller også kalt Bogstadgodset.

Sørkedalen var i middelalderen kirkegods, etter reformasjonen krongods, og ble etter 1650 et typisk kombinert jordegods, skoggods og bergverks gods i privat eie. De aller fleste gårder, plasser og skoger i Sørkedalen hørte til godset. Flere sagbruk var anlagt og etter 1791 hørte også jernverk med masovn og hammere til godset. Oppsitterne i Sørkedalen drev sine gårder men hadde ved siden av meget arbeide med skoghugst, kullbrenning, kjøring o. s. v. til sagbrukene og jernverket. Hele bygden var organisert i godsets tjeneste og det var nøye samarbeid mellom jordbruk, skogbruk og jernverksdrift. I 1835 hadde Sørkedalen 711 innbyggere, hvorav omtrent 600 på Bogstad gård og godsets eiendommer i Sørkedalen.

Siemenshytta ligger på et platå under Voksenkollen rett opp for Bogstad gård og Bogstadvannet, og eiendommen har tilhørt gården Mæhlum. Tar man bussen til Sinnoberveien og følger denne et stykke for så siden å gå opp Mæhlumveien til hytta, — vel så kan man klare det på 10 min. Eller man kan ta banen til Skogen st. og gå ned åsen — et kvarters vei. Hytta vår ligger herlig ugenert omgitt av skog like inn på husveggen. Om sommeren

er det stille og svalt deroppe og her kan man finne nettopp den hvile vi bymennesker trenger. Vakker er høsten når lyng og løv drysser farger inn i barskog-alfvoret. Vinteren er selvfølgelig den tid da hytta har flest besøk og skiturene derfra kan varieres. Det er noe for ethvert ønske, enten man er ung eller gammel. Våre årlige skikonkurranser holdes bestandig ved Siemenshytta, og det har også vært mange fester og sammenkomster som har vært holdt deroppe gjennom årene.

Hytta er på 110 m² og inneholder i 1ste etasje en stor entre, garderobesrom, tørkerom, styrerom, stor peisestue på 55 m² og kjøkken med så komplett utstyr som en husmor kan ønske seg. Fra kjøkkenet har man nedgang til til en stor og romslig husholdningskjeller. I Peisestuen finnes radio og plate-spiller med tilhørende stort platearkiv. I 2nen etasje er det 4 soverom med tilsammen 16 køyer, og ute på gangen er det praktisk ordnet med skaper for tøyet. Overalt er elektrisk lys og det er også elektrisk komfyr på kjøkkenet. I uthuset er det badstu som svært mange har satt stor pris på å benytte.

Det er i nærheten av hytta anlagt utforløype og hoppbakke, og nå er også håndballbanen tilsådd og kan tas i bruk neste år. Dermed er stort løft tatt og et langt følt savn for Sportsklubben avhjulpet. I idylliske omgivelser kan da våre håndballkamper foregå på egen bane.

I 1940 begynte en del funksjonærer å dyrke poteter på hyttetomten, og da interessen for matauking tiltok, leiet en senere 20 mål av naboeiendommen og satte igang en storstilet potetdyrking. I 1942 ble det ialt utdelt 80 parseller av ulike størrelser, likesom det også ble skaffet tilveie gjødsel og settepoteter. Ikke alle var like heldig med avlingen, men allikevel fortsatte de fleste i de følgende år, således at vi hadde parseller til og med sommeren 1945.

Avdøde inkassosjef Leif Christiansen var hyttas bestyrer fra 1941 helt til 1949 og utførte et strålende og uegennyttig arbeid. Den 16 februar 1949 ble foreningen «Siemenshytta» stiftet og som det første styre ble valt: W. Kolborg, formann, C. Rosenberg, F. Wiger.

Det nåværende styre valt i år består av: A. Gannestad, formann, fru T. Lindemann, sekretær og T. Morland.

I årene som er gått, har det selvfølgelig ofte vært diskusjon om hyttas beliggenhet som ofte har fått en hard kritikk. Ungdommen har således ønsket seg et sted lenger inn i Oslomarka hvor de kunne ha følelsen av å ha gått en virkelig tur når de kom fram til stedet. Meget forståelig fra deres synspunkt.

Fra den nye håndballbanen.

Andre har ønsket seg et feriested ved sjøen. Men her skal man ta i betraktning at sommeren er kort og hva så med stedet den resterende tid av året? Røster har også hevet seg for et feriested på fjellet med en samling av småhytter, men utnyttelsen her vil også bli begrenset og kun komme et fåtall til gode. Vi får si som Ivar Aasen:

»Til lags åt alle kan ingen gjera, det er no gammalt, og vil so vera.« Vi tror at Siemenshytta gjennom disse 10 år har bestått sin prøve og stort sett er blitt populær. Den har noe å by enhver, noe for den ensomme og noe for flokkmennesket enten det er sommer eller vinter. Det er jo nettopp ut i skau og mark den trette og nerveslitte søker med sine sorger og bekymringer som O. Nilsen så vakkert skriver:

*»Bær' du nag og sorg i hjerte,
gå til skogen med din smerte.
Er du tung og sår i sinn
riv deg løs og gå der inn.
Mellom viddens høye stammer
glemmer du din sorg og jammer.*

*Har du noe tungt å bære?
Ønsker du deg selv å være?
I dens dype lune favn
letter du din ve og savn.
Aldri finnes større gave
enn Vår Herres store have.»*

Fra soverommene og kjøkkenet (ytterst tilhøyre).

Vedtekter for Siemenshytta.

§ 1.

Foreningen Siemenshytta har til formål å eie, bruke og forvalte eiendommen gnr. 27 bnr. 320 av skyld mark 35 ore i Sørkedalen, V. Aker, til beste for dens medlemmer. Eiendommen er i 1939 skjenket funksjonærene i Siemens N/A, nå dets rettsetterfølger A/S Proton, til bruk som hvile- og rekreasjonssted.

§ 2.

Medlemmer av foreningen er alle nåværende og framtidige funksjonærer (herunder også pensjonister) i A/S Proton, Oslo. Alle som er fast ansatt i A/S Protons tjeneste har etter beslutning av foreningens generalforsamling anledning til å benytte eiendommen på samme måte som om de var medlemmer av foreningen. Når noen funksjonærer trer ut av A/S Proton, Oslo's tjeneste (pensjonister i A/S Proton unntatt) opphører dermed også vedkommendes medlemskap i foreningen.

Hva ovenfor er bestemt om funksjonærer i A/S Proton gjelder også for funksjonærer i det evt. etterfølgende selskap, jfr. § 6.

§ 3.

Foreningens styre består av 3 medlemmer valgt av generalforsamlingen av og blant foreningens medlemmer. De velges for et tidsrom av 3 år, dog således at det hvert år trer ut et medlem. Ved første valg bestemmes styremedlemmenes uttreden for de to nærmeste år ved loddtrekning blant de valgte styremedlemmer.

§ 4.

Styret har å føre overoppsyn med eiendommen og etter avtale med A/S Proton, Oslo, å sørge for vedlikehold av hus og inventar.

Styret fastsetter reglement for eiendommens benyttelse. Dette reglement er forpliktende for alle besøkende. I reglementet kan inntas bestemmelser om medlemmenes ansvar for tilføyd skade på hus og inventar samt ordensstraffer (herunder også eksklusjon for kortere tid eller for alltid) for overtredelse av reglementet. Styret fastsetter eventuelt en årlig medlemskontingent.

Styret velger selv sin formann.

§ 5.

Innen utgangen av februar måned hvert år avholder foreningen ordinær generalforsamling til tid og sted som styret bestemmer. Ordinære og ekstraordinære

Vi håper og tror Siemenshytta i mange år framover må bli samlingsstedet for alle ansatte i vårt firma til glede, nytte og rekreasjon og for å skape et vennskapelig og kameratslig forhold mellom oss.

generalforsamlinger innkalles ved skriftlig meddelelse til alle medlemmer 8 dager i forveien. I den ordinære generalforsamling som ledes av styrets formann avlegger denne beretning og regnskap. Valg foretas. Forslag fra medlemmer, som ønskes behandlet på generalforsamlingen og forslag til valgkandidater, må være levert inn til styret innen januar måneds utgang.

Det kan ikke fattes beslutning om andre emner enn dem som er nevnt i innkallelsen. Dog kan det kreves avstemning om hvorvidt ny generalforsamling skal sammenkalles til beslutning av forslag framkommet i møtet.

Hvert motende medlem har en stemme.

Vedtak treffes med alminnelig stemmerett, hvis intet annet er bestemt.

§ 6.

A/S Proton, Oslo, (resp. det selskap som måtte tre i dets sted, jfr. nedenfor) har rett til når som helst med 6 måneders varsel å oppsi sin vedlikeholdsplikt ifølge pkt. 1. Hvis det skulle skje, eller selskapet (firmaet) skulle — av hvilken som helst grunn — bli oppløst, blir eiendommen med hus og inventar å selge, eller — hvis forholdene i økonomisk henseende skulle tilsi det — inntil videre å bortleie. Bestemmelse herom treffes av foreningens generalforsamling og iverksettes av dens styre. Nettoutbyttet av salg og/eller bortleie blir å forvalte og bestyre som særskilt kapital (stiftelse) av det daværende styre i foreningen. Dette styre supplerer seg selv ved inntredende ledighet. Kapital og renter anvendes til beste for foreningens daværende og tidligere medlemmer, i første rekke Siemens' tidligere funksjonærer, til hjelp i alderdom og sykdomstilfelle — alt etter styrets bestemmelse. Ovennevnte generalforsamling fastsetter med godkjennelse av styret i A/S Proton (resp. etterfølgende selskap) alminnelige vedtekter for stiftelsen, hvorved dog ovenstående bestemmelser blir å iakttas.

Hva her er fastsatt gjelder også for det tilfelle A/S Proton, Oslo, vesentlig begrenser sin virksomhet således at funksjonærstaben i antall synker under halvparten av det nåværende.

Hvis A/S Proton, Oslo, går over i eller sluttes sammen med et annet selskap, (jfr. aksjelovens § 83 og 84) således at dets funksjonærer helt eller for en vesentlig del går over til det annet selskap, kan foreningen ved vedtak av $\frac{2}{3}$ flertall av motende medlemmer i generalforsamlingen beslutte å la foreningen fortsette. Medlemmer av foreningen blir i så fall samtlige funksjonærer i det nye selskap. Forutsetningen herfor er at det nye selskap overtar de samme forpliktelser med hensyn til vedlikehold m. v. som A/S Proton hadde.

§ 7.

Foreningen kan når som helst besluttes oppløst av generalforsamlingen. Beslutningen må for å være gyldig treffes med $\frac{4}{5}$ stemmeflerhet av de motende medlemmer i en ekstraordinær generalforsamling innkalt spesielt i dette øyemed. Beslutningen må dessuten godkjennes av styret i A/S Proton, resp. styret i det etterfølgende selskap. I tilfelle oppløsning forholdes med eiendommen og nettoutbyttet som foran i § 6 bestemt.

Generalforsamlingen kan — etter forut innhentet samtykke av styret i A/S Proton eller etterfølgende selskap — beslutte med $\frac{2}{3}$ stemmeflerhet blant motende medlemmer å selge eiendommen og isteden kjøpe annen eiendom hvor som helst for anvendelse overensstemmende med foreningens formål.

§ 8.

Intet medlem av foreningen har ved sin uttreden av denne — hvilken grunn den enn måtte ha — eller ved foreningens oppløsning personlig krav på andel i foreningens formue.

§ 9.

Endring i disse vedtekter kan bare skje ved beslutning i generalforsamling med $\frac{4}{5}$ stemmeflerhet av de motende medlemmer. Dessuten kreves også godkjennelse av styret i A/S Proton, Oslo, eller etterfølgende selskap.

Hyttereglement for Siemenshytta i Sørkedalen.

Adgang.

Alle som er ansatte i A/S Proton, Oslo og firmaets pensjonister har adgang til hytta.

Nøkler.

Nøkler fås utlevert av den person som hytteforeningens styre har bemyndiget til å oppbevare disse. Nøkler skal straks etter bruken tilbakeleveres.

Vakt.

Hver helligdag vil det såvidt mulig være en ansvarshavende til stede i hytta.

Besøk. Overnatting.

Såfremt det ikke er noen spesielle arrangementer ved hytta, kan en ved alminnelig besøk om dagen ha med utenforstående. Ved overnatting kan en ha med hustru og barn. Styret har dog i visse tilfelle anledning til å gi dispensasjon når det gjelder overnatting. Kjøyplass må bestilles *senest 2 dager* før overnatting.

Prisen for overnatting er kr. 0,50 pr. natt for de som er ansatt i firmaet, og kr. 1,00 pr. natt for familie-medlemmer uansett alder.

Når kjøyplass bestilles, må en samtidig løse overnattingsbillett hos vedkommende tillitsmann. Billetten leveres hyttevakten ved fremkomst til hytta.

En skal benytte den kjøyplassen som blir anvist. Overnatting uten forhåndsbetaling er ikke tillatt.

Hunder har ikke adgang til soverommene.

Sengetøy.

Det er *strengt forbudt* å benytte sengeplassene uten at de er *beskyttet* med laken etc. Laken, putevar eller lakenpose samt håndklær må en selv ta med.

De som har mindreårige barn med, må sørge for at sengetøyet blir beskyttet med oljelær.

Sengetøy som tilhører hytta må etter overnatting ristes godt i det fri og sengene res opp. Benyttes sovepose, må sengetøyet tas ut så en bare ligger på strieunderlaget. Det er forbudt å legge seg oppe på køyene med ytterklær og skotøy.

Servise etc.

Det servise, bestikk etc. som tilhører hytta, må etter bruk vaskes godt i varmt vann, eventuelt pusses, og settes på plass etter bruk.

Når hytta forlates, må alle kjeler, kasseroller, og bøtter tømmes, rengjøres og hvelves.

Vaskestell må tømmes og rengjøres.

Renhold.

Rengjøring av gulvene blir besørget av en som bor i hyttas nærhet.

Dra ikke søle, snø osv. inn i rommet. Det er forbudt å oppbevare og smøre ski inne i hytta. Sett ikke skiene opp mot hytteveggen. Sykler må heller ikke settes inne i hytta. All urenslighet i vasker og rundt hytta er strengt forbudt. Vannsøl o. l. på komfyren må tørres opp øyeblikkelig. Matrester må ikke legges igjen når hytta forlates. Tøm avfall på det dertil bestemte sted, alt brennbart avfall skal brennes i ovnen.

Kast ikke papir, sigarettesker, fruktskall o. l. rundt omkring på tomten.

Lys og varme.

Vær forsiktig med lys og varme.

Sløs ikke med veden, en må hugge minst så meget ved som en har brukt opp ved sitt besøk, selv om en ikke direkte har kastet noen pinner på varmen har en hatt nytte av den. Sorg for at det blir båret inn nok tørr ved til neste besøk.

Når hytta forlates må følgende iakttas:

Påse at all varme er slukket i peis og ovner, der er bålet inn ved, alt lys er slukket, alle vinduer er lukket og påsatt hasper, alle lemmer er låst, uthusene låst og at nøkler blir hengt på plass, vannkraner er stengt, dørmattene blir lagt innenfor døren og at begge utgangsdører er forsvarlig låst.

Ad notam.

Alle har plikt på seg til å verne om hytta og dens eiendeler, samt å gripe inn såfremt noen overtrer reglementet. Har en ødelagt noe, skal en ikke unndra seg så andre får skylden, men straks sørge for at vedkommende ting blir gjenkjøpt eller istandsatt snarest.

Skade må snarest meldes til tillitsmannen eller hytteforeningens styre.

Enhver må lempe seg etter forholdene og ikke ved utidighet true seg fram til bruk av komfyr, kokekar eller spisetøy, liksom en ikke må beslaglegge disse ting lenger enn høyst nødvendig. Når det er flere gjester som skal koke på kjøkkenet, må dette ikke brukes som spiserom.

Hyttas inventar og bestikk må ikke brukes som leketøy hverken av barn eller voksne.

Ryggsekker, klær o. a. må oppbevares på de dertil bestemte plasser. Ved bruk av badstuen, følg nøye det oppslåtte reglement.

Siemens hytteforenings styre er overste myndighet. En skal alltid være behjelpelig når fungerende hyttevakt eller de utnevnte tillitsmenn anmoder om hjelp til forskjellig arbeid ved hytta eller på tomten.

Husk at alt verktøy og redskap settes på plass straks etter bruken.

Feriering i hytta.

Det er anledning til å tilbringe ferien i hytta, eventuelt sammen med hustru og barn. De som ønsker å tilbringe ferien i hytta, må bestille plass i god tid. De ferierende blir da tildelt rom av tillitsmannen. Er det flere ferierende samtidig, må man bli enig om bruk av kjøkken etter tur, liksom man også må ta hensyn til dagsbesøkende.

Ferierende må selv sørge for renhold av det soveværelse som blir tildelt i den tid de har det til disposisjon.

Forøvrig henvises til hyttereglementet, som er oppslått i hytta.

Om sommeren har en anledning til å feriere i hytta inntil 14 dager for seg og sin familie. Såfremt etterspørselen ikke er stor kan en få forlenget oppholdet med en uke ad gangen etter konferanse med styret.

Om vinteren er ferietiden i hytta begrenset med en uke, dog ikke lørdager og søndager hvis det er en stor søkning eller spesielle arrangementer i disse dager.

I ferietiden betales som vanlig.

FRISK 20-ÅRING — VERDI 120 000 KRONER

Innpå 90 000 kroner er en frisk og fullt arbeidsdyktig 20-åring verd i dagens mynt konstaterer det svenske »Försäkrings-Tidningen« som i sitt siste nummer behandler spørsmålet om menneskenes verdi fra et økonomisk synspunkt. Man har kommet fram til tallet via en dansk forsikringsmann som har regnet ut at en dansk gutts arbeidskraft i dag representerer en realkapital på 126 000 kroner — hvilket i svensk mynt svarer til om lag 88 000 kroner. Et par amerikanske forsikringsmatematikere gjorde en liknende undersøkelse for noen år siden og beregnet verdien av en 18-åring framtidige inntekter til ca. 85 000 svenske kroner. Holder vi oss til tallet 88 000 blir det rundt regnet 120 000 i norske penger.

Nye naboer.

Stefanhotellet ved Rosenkrantz plass.

Det har vært snakket så mye om Hotell Viking i løpet av siste halvår at man fullstendig glemmer et annet stort hotell som er under bygging i byen, nemlig Stefanhotellet på Rosenkrantz plas d. v. s. der hvor Rosenkrantzgt.-Pilestredet-Kr. Augustsgt. og Teatergt. møter. Det er alltid hyggelig å se at livet begynner på ny på en branntomt, og på tomten hvor A/S Hospitset engang lå, er det intet igjen av sørgelige minner. Jevnt og sikkert er et bygg i 8 etasjer grodd opp og vil muligens bli ferdig så det kan åpnes ut i desember. Det vil bety adskillig til avhjelp av hotellnøden og særlig storinnrykket under vinterolympiaden. Arbeidet ble påbegynt høsten 1949, og det har pågått uten noe avbrekk.

Stefanhotellet blir i 8 etasjer, d. v. s. egentlig hotellbygg blir bare fra og med 3. til og med 8 etasje med hotellværelser i samtlige etasjer unntatt 8., hvor det skal være kjøkken og salonger. En takterrasse vil heller ikke mangle.

1. og 2. etasje kommer til å bli preget av forretninger, lokalene er utleid til en og samme leieboer. I kjelleren skal det være vaskeri og lagerrom, kjøle og fryserom, dessuten blir her plassert et aggregat som automatisk koples inn hvis det er strømstans en dag.

Hotelllets kapasitet blir ca. 160 senger, fordelt på 112 værelser. Utstyret vil bli moderne og hensiktsmessig på alle vis, og gjestene vil få mest mulig komfort. Samtlige rom unntatt noen få, blir utstyrt med bad eller dusjbad, og det blir lagt inn telefon- og høyttaleranlegg.

Det nye foretagende finansieres av det samme aksjeselskap som i 1898 begynte driften av A/S Hospitset. Stefanhotellet får større kapasitet enn det gamle, det blir også atskillig høyere, men ligger på en mindre tomt.

Navnet på det nye bygget, Stefanhotellet, er utledet av to store navn, nemlig Stefanus som var en av de første diakoner, og St. Stefan, den ungarske helgen.

(Forts. neste side.)

4. Norske Elektrisitetsverkers Forening. (NEVF)

Det er den 29 november i år 50 år siden denne forening ble dannet og det er derfor naturlig at vi denne gang i avisen gir en omtale av denne store organisasjon som er av den største viktighet for vår bransje. På det konstituerende møte etter initiativ av driftsbestyrer *Ths. Norberg Schulz* i Kristiania El. verk og direktør *F. Tharaldsen* i A/S Kristiansands Fossefald var representanter fra følgende verker samlet:

Bergens Elektrisitetsverk, Drammens Elektrisitetsverk, Fredrikstad Elektrisitetsverk, Kristiania Elektrisitetsverk og Glommens Træsliberi.

Foreningen har gjennom disse 50 år i forbindelse med vannkraftutbyggingen hatt en rivende utvikling. I 1902 var det et medlemstall på 20, i 1926 steget til 170 og i år ialt 279 medlemmer. Det vil føre for langt å gi et tverrsnitt av historikken gjennom alle år, men vi vil gjerne gi våre lesere en orientering om foreningens virke.

Norske Elektrisitetsverkers Forening er en sammenslutning av norske elektrisitetsverker og beslektede virksomheter, som har til oppgave å fremme medlemmenes felles interesser. I følge lovene går foreningens virke ut på:

1. Å samle, utarbeide og fordele opplysninger av teknisk, økonomisk og administrativ art, herunder også å bistå de enkelte medlemmer.
2. Å utrede spørsmål av felles interesse, bl. a. gjennom medlemsmøter og eventuelt gjennom særskilt oppnevnte komiteer.
3. Å utgi publikasjoner.
4. Å avgi uttalelser og betenkninger til myndighetene i spørsmål som vedrører elektrisitetsforsyningen.
5. Å føre kontroll med elektrisk materiell i den utstrekning dette til enhver tid er overlatt foreningen av de offentlige myndigheter.
6. Å fremme elektrisitetsverkenes interesse på andre måter, bl. a. ved samarbeid med innen- og utenlandske sammenslutninger og institusjoner av liknende eller beslektet natur.

*

Foreningen har ordinære og personlige medlemmer. Dessuten kan den velge æresmedlemmer etter innstilling fra Styret.

Vårt firma har hatt utførelsen av det elektriske anlegg såvel sterkstrøm som svakstrøm. Vi kan nevne at alle rom blir elektrisk oppvarmet og temperaturen blir induktivt regulert fra kjelleren (hovedapparatrom). Videre er installert optisk calling-anlegg samt moderne brannmeldeanlegg. Samtidig kan nevnes at formidlingen mellom resepsjon og kjøkken foregår pr. fjernskriver.

Som ordinære medlemmer opptas norske elektrisitetsverker, kraftverk, elektriske baner og beslektede virksomheter. De ordinære medlemmer blir på medlemsmøtene representert ved sitt styre, sin driftsleder eller sitt faste ingeniørpersonale, men hvert medlem har bare 1 stemme.

Som personlig medlem kan tas opp professorer og lærere i elektroteknikk ved norske høyskoler eller tekniske skoler, elektrotekniske funksjonærer i statens eller kommunens administrasjoner, elektroteknikere som driver konsulentforretning, og for øvrig personer med elektroteknisk utdanning. De må ha slik stilling eller innsikt at de antas å kunne gagne foreningens virke. Tallet på personlige medlemmer må ikke overstige 5 % av det samlede medlemstall.

Foreningen har følgende organer:

Årsmøte, styre med arbeidsutvalg, revisjonskomité og sekretariat.

Årsmøtet.

Årsmøtet er foreningens øverste myndighet. På årsmøtene drøfter elektrisitetsverkenes representanter gjennom foredrag, diskusjoner, meddelelser fra foreningens styre eller av styrets nedsatte komiteer, alle slags anliggender av felles interesse og treffer avgjørelser om de forelagte saker.

Det kan i denne forbindelse nevnes at foreningen for tiden har følgende komiteer i arbeid:

- Felleskomiteen for opplysning om bruken av elektrisitet.
- Forsikringskomiteen.
- Initiativkomiteen for standardisering.
- Kabelnormkomiteen.
- Komiteen for andelsvaskerier.
- Komiteen for kommuneregnskaper.
- Komiteen for dimensjonsstandardisering av panelovner.
- Komiteen for rasjonalisering av elektrisitetsverkenes merkantile avdelinger.
- Komiteen for standardisering av kabelmuffer og -fordelingsskap.
- Komiteen for standardisering av keramiske deler for installasjonsmateriell og bruksapparater.
- Komiteen for standardisering av håndtakssikringer.
- Komiteen for standardisering av linje- og transformatorarrangement for høyspent fordeling.
- Komiteen for standardisering av høyspenningsmateriell.
- Komité til å planlegge militær beskyttelse av kraftverker.
- Lysrørkomiteen.
- Oljenormkomiteen.

Sertifiseringskomiteen for installasjonsmontører.
Skattelovkomiteen.
Tariffkomiteen.
Varmekomiteen.

Representanter fra NEVF er dessuten med i Prøvenemnda, Ankenemnda og de rådgivende komiteer for Norges Elektriske Materiellkontroll og i en rekke forskjellige utvalg og organisasjoner innenfor og i nær tilknytning til elektrobransjen.

Foruten de faste årsmøter, som behandler regnskaper, budsjetter og beregninger, og foretar valg, holder foreningen også rene tekniske eller administrative — merkantile foredrags- og diskusjonsmøter alene eller sammen med andre organisasjoner.

Styret.

Styret med sitt arbeidsutvalg forbereder sakene for årsmøtet, gjennomfører det som blir besluttet, og ivaretar elektrisitetsverkens interesser utad og overfor de offentlige myndigheter. Det fattet også vedtak i saker som det ikke tilligger årsmøtet å avgjøre. Styret bestemmer f. eks. således, etter innstilling fra Stipendiekomiteen, hvilke stipendier som hvert år skal deles ut.

Sekretariatet.

Sekretariatet ledes av foreningens administrerende direktør og står til medlemmenes disposisjon med hjelp i spørsmål av faglig art. Sekretariatet forbereder sakene for Styret og iverksetter styrets beslutninger. I samarbeid med de enkelte medlemmer formidler sekretariatet utveksling av erfaringer, statistisk materiale o. l. og utfører det nødvendige sekretærarbeid i de aller fleste av de komiteer som foreningens styre har nedsatt. Sekretariatet tilrettelegger også materiale til felles propaganda for rasjonell anvendelse av elektrisitet, og utarbeider normer og regler, og instruksjoner for personell, og deltar i standardiseringsarbeidet innen bransjen.

I henhold til overenskomst mellom Elektrotekniske Firmaers Landsforening, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund og NEVF administrerer foreningen gjennom Sekretariatet dyktighetsprøvene for sertifisering av installasjonsmontører over hele landet. Dette gjelder prøver for sterkstrøm-, heise-, svakstrøm- og radiomontører. Dessuten utdeles fagarbeiderbevis til eldre montører. Arbeidet ledes dels direkte og dels gjennom lokale prøvenemnder.

Sekretariatet har et omfattende samarbeid med de offentlige myndigheter i spørsmål som f. eks. fagutdanning for installasjonsmontører, installatører og driftsledere — autorisasjon av installatører — omsetningsavgift og rasjonering av materiell — kraftrasjoneringsspørsmål — lovgivning og rettslige spørsmål m. v. Sekretariatet bistår også ofte offentlige myndigheter med å samle og bearbeide statistiske oppgaver fra elektrisitetsverkenes.

Foruten å ivareta samarbeidet med Norsk Elektroteknisk Komité, Selskapet for Lyskultur, Studieselskapet for Norsk Industri, Forskningsrådets Elektroutvalg, Landbrukteknisk Institutt og en rekke bransjeorganisasjoner som Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Landsforeningen for Elektroteknisk Industri, Norges Installatørforbund, Elektrotekniske Firmaers Landsforening m. v. — er Sekretariatet også sekretariat for Den norske komité for Den internasjonale høyspeningskonferanse (CIGRE) og for Verdenskraftkonferansen (WPC).

I henhold til overenskomst med Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen er administrasjonen av Norges Elektriske Materiellkontroll overlatt NEVF. Den tekniske og daglige ledelse av NEM sorterer under dens tekniske direktør.

Elektroteknisk Tidsskrift.

Elektroteknisk Tidsskrift utgis av NEVF og er samtidig også organ for Norsk Elektroteknisk Forening og Norsk Landstelefonforening. Tidsskriftet utkommer 36 ganger i året, og opplaget er nå 3 200 ekspl. Redaksjonen består av kraftverksjef J. C. Holst og direktør Finn Wilhelmsen med overingeniør Biørn Lyche som redaksjonssekretær.

Tidsskriftet går i dag ut til medlemmene av Dansk Elværkers Forening og Svenska Elverksföreningen — til gjengjeld mottar medlemmene disse foreningers publikasjoner.

Norges Elektriske Materiellkontroll.

Norges Elektriske Materiellkontroll ledes av dens tekniske direktør, som sorterer under foreningens administrerende direktør. NEM's kontroll med elektriske apparater og materiell skjer i medhold av lov av 24 mai 1929 og de av Hovedstyret godkjente forskrifter, og Prøvenemndas avgjørelser blir kunngjort etter hvert i Elektroteknisk Tidsskrift som Meddelelser fra Materiellkontrollen. NEM utgir dessuten regelmessig komplette og ajourførte lister i bokform over godkjente elektriske apparater og godkjent elektrisk materiell.

I tillegg til kontrollen av de apparater og det materiell som blir sendt inn til NEM, blir også foretatt omsetningskontroll rundt omkring i landet for å hindre import og fabrikasjon av arter og typer som ikke er godkjent.

Norges Elektriske Materiellkontroll representerer de norske interesser i den internasjonale organisasjon The International Commission for the regulation and control of Electrical Equipment (CEE) og deltar regelmessig i de CEE-møter som holdes og i arbeidet i kommisjonens forskjellige komiteer.

En amerikaner satt tvers overfor en eldre dame i en engelsk jernbanekupé. Han satt taus og tygget energisk på tyggegummien sin. Da bøyde den gamle damen seg mot ham og sa: »Det er så elskverdig av Dem å ville konversere med meg, men jeg er dessverre helt døv.»

(— »Allied Youth«.)

Vi er gått inn i atomalderen.

Uranmilen på Kjeller er i gang. Om kort tid når alle de tilhørende laboratorier er ferdig utbygd, vil den offisielt bli åpnet og Norge, som det første av de små land, vil være istand til ikke bare å produsere radioaktive isotoper til eget bruk, men også kunne forsyne andre.

Det er resultatet av en imponerende dyktig og dristig innsats av vårt unge Institutt for Atomenergi. Ingen hemmeligheter er sterkere bevoktet enn framskrittene innen atomforskningen. De som skulle bygge vår egen mile hadde lite å gå ut fra, på mange felter måtte de begi seg inn i ukjent land og stole på at deres egne teoretiske beregninger ville vise seg å holde i praksis.

Ingen kan i dag forutsi hvilken betydning atomspaltning vil kunne få for vårt næringsliv — for hele vårt levesett. Hvem vet om ikke de praktiske resultater som kan nåes i nær framtid, vil sette oppfinnelsen av det elektriske lyset, telegrafene og eksplosjonsmotoren i skyggen? Allerede nå kan det pekes på en rekke anvendelser av isotoper — i medisinen og i landbruksforskningen, for bare å nevne to av de viktigste felter. Bruken av isotoper utvikler seg med en fart nesten som en kjedereaksjon.

En uranmile i drift er en kilde til neutronstråling. Videregående forskning innen atomfysikken kan bare foregå i land som har en slik mile.

Vi kan være stolte og glade over at Norge som det tredje land i Europa er kommet i gang med produksjon av atomenergi til fredelige formål. Vår mile er den billigste som hittil er bygd i verden.

Ultrakorte bølger gjør telefonkabler helt overflødige.

En telefonsamtale fra New York til San Francisco er for første gang ekspedert via ultrakorte radiobølger i stedet for som hittil gjennom kabler over alminnelige telefonledninger. American Telephon and Telegraph Company innvidde dermed sitt nye relesystem, som har kostet 40 mill. dollar.

Den stadig stigende telefontrafikk mellom New York, San Francisco og Los Angeles foranlediget selskapet til å opprette den nye forbindelse. Foruten telefonsamtaler vil man også kunne overføre fjernsyn med ultrakorte radiobølger.

I begynnelsen kan relesystemet ekspedere 1 500 samtidige telefonsamtaler foruten et fjernsynsprogram. Gjennom de fire alminnelige telefonledninger man hittil har arbeidet med, kunne man kun sende 50 samtaler samtidig. Relesystemet består av 107 sementtårn med en gjennomsnittlig høyde på 40 meter.

Dødsfall.

Direktør, major *Carsten H. Bruun* er død den 16 juli, vel 83 år gammel.

Bruun som var født i Tønsberg, ble student 1887, tok så eksamen ved Krigsskolen, hvoretter han utdannet seg som elektroingeniør i Charlottenburg. Allerede i 1901 ble han direktør i A. E. G., men fortsatte som offiser, inntil han i 1916 tok avskjed som major.

Gjennom en lang årrekke var Bruun en foregangsmann innen norsk næringsliv, særlig på sitt spesielle felt — det elektrotekniske område. Carsten Bruun deltok aktivt i arbeidet for elektrisitetens fremme i vårt land og hans liv spente over et tidsrom som betegnes elektrisitetens tidsalder.

Det var han som i sin tid tok initiativet til dannelsen av Norsk Elektroteknisk Forening, hvor han i mange år var en av de drivende krefter. Han har vært formann i Polyteknisk Forening og formann i denne forenings elektrotekniske gruppe. Videre har Bruun vært formann i den norske komité av den internasjonale elektrotekniske kommisjon, direksjonsformann i Norsk Telefunken og i Drammens Lampefabrikk. Han var alltid en framsynt mann, og derfor hadde han en stor og heldig innflytelse innen de selskaper og de organisasjoner hvor han hadde sitt virke.

Direktør Bruun var ridder av St. Olavsordenen for sitt arbeid med elektrisitetens utbredelse i Norge. Han var ridder av Danebrog, æresmedlem av Société Française des Electriciens i Paris og var tildelt Norsk Elektroteknisk Forenings hederstegn »Det lenkede lyn«.

Elektrisitetens utvikling.

Bladet *Norsk Næringsliv* skrev den 2 januar 1909 følgende anmeldelse i anledning en utgitt brosjyre om elektrisitetens anvendelse.

Elektriciteten i det moderne liv.

„En overordentlig interessant brochure er i disse dage utgivet af Norske Elektricitetsverkers Forening. Det er en kort og grei fremstilling af „elektricitetens praktiske anvendelse“ i det moderne liv. Samtidig som vi nutidsmennesker, hvor vi vender os, møder en eller anden form for elektricitetens anvendelse, og samtidig som vi ved, at den er den største af alle magter i tidens praktiske liv, er det de færreste af os, der har klarere forestillinger om elektricitetens mangeartede virksomhet. Den brochure som elektricitetsverkerne forening har utgit er særdeles grei og saa populær, at dannede mennesker i almindelighed vil kunne danne sig et billede af de store træk i de derhen hørende processer. I indledningen peges der paa den storeslagne udvikling tekniken i de sidste aar har gennemgaaet paa alle arbeidsfelter. Særlig er det her elektriciteten, der har aabnet nye veie. Skjønt vi formodentlig endnu staar ved begyndelsen af denne naturkrafts anvendelse, har den bevirket almindelig omvæltning over hele den civiliserede verden.“ —

Brunswick

Decca

Polydor

En orientering om grammofonplater av Sv. Dahl
i vår R. avdeling.

1. Grammofonplatene i den form de foreligger i dag er så vel kjent av både unge og gamle at man skulle nesten ikke tro det er stort å si om dem. Begynner man imidlertid å undersøke framstillingsprosessen, vil det vise seg at man er kommet inn på noe som er overraskende interessant.

Den egentlige oppfinnelsen som ble gjort av Thomas Edison gikk ut på å skjære riller i en voksrull slik som vi i dag fremdeles gjør på de vanlige diktafoner. Vanskeligheten var imidlertid på en billig måte å kopiere voksrullen i mange eksemplarer, og først da den geniale Berliner fant på å lage rillene i spiral på en sirkelrund plate, kom man til løsningen av dette problem. Den store oppdagelse var gjort, grammofonene ble utviklet til det fullkomne etter datidens begreper, store selskaper ble dannet og innspillinger satt i gang på alle verdens språk.

Det neste store framskritt som har gjort grammofonplaten til hva den er i dag, var at man i stedet for en stor lydtrakt kunne benytte mikrofon og forsterkertechnik, ved innspillingene.

2. Vårt firma er det yngste i grammofonbransjen her i landet, idet vi først kom med i 1941. Den egentlige årsak var at firmaene Siemens og A. E. G. gjorde visse forandringer i samarbeidet med firmaene Telefunken, Klang-film og Deutsche Grammophon.

De nye vareslag som hermed ble tilført vårt firma var da lydfilmstyrer fra Klang-film, og grammofonplater av merkene Polydor og Brunswick. Polydor-merket omfattet tyske innspillinger av klassisk musikk og danse-musikk. I 1943 utviklet man nye metoder for å gjøre konsertplatene mest mulig fri for nålesus og gi dem den beste dynamikk og det største register. Disse plater kom ut under merkene Siemens Spezial og Siemens Polydor.

Brunswick-merket omfattet amerikanske innspillinger med artister som Bing Crosby, Andrew Sisters, Mills Brothers, Louis Armstrong, Deana Durbin, for bare å nevne de mest kjente.

3. Etter krigen kom vi i forbindelse med The Decca Gramophone Co. London, og vi fikk da igjen kontakt med de amerikanske Brunswick kunstnerne. Forskjellen var bare at disse plater nå utkom under merket Decca (med rød etikett). Decca's engelske innspillinger omfatter både klassisk og danse-musikk. Danseplatene utkommer på blå etikett. Av de mest kjente kunstnere kan nevnes Charlie Kunz, Vera Lynn, Edmundo Ros, Josephine Bradley. Decca har dessuten et eget platemerke »London«, men repertoaret er ikke stort, og vi har hittil ikke utgitt plater i Norge under dette merket.

Fra 1 januar d. å. gikk Brunswick-representasjonen over fra Decca, London til Deutsche Grammophon for visse land i Europa deriblant Norge. Dess-

uten kan vi igjen føre Deutsche Grammophons repertoar, således at vi i dag i alt representerer følgende platemerker: »Brunswick«, amerikanske innspillinger av dansemusikk og jazz, »Decca«, engelske innspillinger av dansemusikk, jazz og konsertmusikk, »Deutsche Grammophon«, tyske innspillinger av klassisk musikk, »London«, engelske innspillinger av dansemusikk og jazz, »Polydor«, tyske innspillinger av dansemusikk og lettere underholdningsmusikk.

4. Framstillingen av en grammofonplate er i korte trekk:

- a) Innspilling på voks.
- b) Voksplaten påføres et tynt metallskikt som regel av sølv.
- c) Voksen nedsenkes i galvanisk bad, og man får en kopparavstøpning som av fagfolk betegnes »far«.
- d) Av »far«-matrisen tas igjen avstøpninger — »mor«-matriser.
- e) Av »mor«-matrisene kan fremstilles flere pressmatriser, fremdeles på galvanisk måte.
- f) Pressmatrisene settes i pressen, en i bunnen og en i topplokket, det hele minner mest om vaffeljernet.
- g) Etiketter legges inn, en i bunnen og en i topplokket.
- h) Platemassen som på forhånd er myket opp på et varmbord, legges som en stor »deigklatt« midt over bunnmatrisen.
- i) Pressen lukker seg, og under høy temperatur og trykk, dannes platen i løpet av ca. 30 sek.
- j) Pressen åpnes, platen avkjøles med pressluft og tas ut. Akkurat som vafflene har platen en kran av masse som har flytt ut i kanten. Denne kant må skrapes av innen platen legges bort for videre avpussing.
- k) Platene avpusses, poleres og puttes i poser.

5. Vi står i dag midt oppe i en overgangsperiode med hensyn til reproduksjon av lyd. Som bekjent har magnetofonen gjort det mulig å lage sammenhengende innspillinger på 30 min. o. m., og det gamle problem å framstille en grammofonplate med lang spilletid er blitt høyaktuelt.

For å øke spilletiden har man følgende muligheter:

1. Redusert omdreiningshastighet.
2. Smalere riller.
3. Mindre avstand mellom rillene.

Foruten den vanlige platetype har man idag 3 spesialtyper: D. G. »Plater med forlenget spilletid«. Omdreiningshastigheten er normal, d. v. s. 78 o/m. Rillebredden er normal. Avstanden mellom rillene er ikke som vanlig forhåndsbestemt ved en skjærevinkel som er fastsatt på innspillingsapparatet. Avstanden mellom rillene bestemmes derimot av den lydstyrke som tilføres apparatet. Resultatet er at man ved »pianissimo« sparer inn så meget plass til en plate innspilt etter dette system vil ha

ca. dobbelt så lang spilletid som normalt. Platene egner seg utmerket for musikkverk med spilletid på 8—9 eller 16—18 min., f.eks. sonater, rapsodier og lign. For større verker vil systemet også by på store fordeler idet det blir færre plater å skifte.

»Long Playing«, — »Micro Groves 33 1/2«. Hastigheten er satt ned til 33 1/2 o/m, og rillene er gjort så smale at det må benyttes spesiell stift og pick-up. Spilletiden er ca. 20 min. pr. side, og man kan få inn større orkesterverk på en plate.

»RCA Victor« har lansert en helt ny platetype. Senterhullet er større enn vanlig, hastigheten 45 o/m, og selve det område som er innspilt er bare ca. 2—3 cm bredt. Spilletiden er ikke vesentlig forlenget, men man får en liten hendig plate som har meget gode lydtekniske egenskaper. Som mange sikkert har merket, har de vanlige grammofonplater tendens til å spille falsk på de innerste riller p. g. a. at den liniære hastighet er sterkt redusert.

Hvilke plater vil så bli framtidens, spør publikum. Ja, det er nettopp problemet i dag. For tiden leveres for sikkerhets skyld platespillere med 3 hastigheter, og tiden vil vise om et bestemt system vil gå av med seieren, eller om vi skal fortsette med en »samkjøring« av de forskjellige utførelser.

6. I Norge finnes 2 platepresserier. Det ene drives av den såkalte EMI gruppe, som omfatter bl. a. *His Master's Voice*, *Columbia* og *Odeon*. Det annet preserier som er installert i *Norsk Teknisk Porselensfabrikk*, Fredrikstad drives av vårt søsterfirma *A/S Nera*. Her framstilles også plater for oss, foruten spesialopptak for *Norsk Rikskringkasting*, *Norsk Grammofonkompani* o. a.

7. Foruten vårt firma har vi følgende aktive grossistfirmaer: Brødrene Johnsen A/S (*His Master's voice* og *MGM*), Iversen & Frogh A/S (*Columbia*, *Odeon* og *Parlophon*) *A/S Nera* (*Musica*, *Cupol*, *Sonora*, *Telefunken*, *Capitol*, *Pathé* og *Metro-nom*).

8. Omsetningen av grammofonplater har etter krigen vært jevnt god. Folk har anskaffet seg gode platespillere og har hatt råd til å kjøpe plater. I de senere år har det derimot av valutamessige grunner vært vanskelig å skaffe reisegrammofoner mens det er kommet på markedet store mengder av reisradiomottagere. Dette har ført til at den sesongmessige omsetning av grammofonplater i ferietiden er blitt mindre. Når dertil kommer en viss pengeknapphet som har gjort seg gjeldende særlig siste halvår, kan det sies å ha inntrått en forandring i omsetningsmulighetene. Publikum er mer kresne og forlanger bedre utvalg enn tidligere. De store slagere gir fremdeles stor omsetning, det gjelder bare å være med mens melodiene er på toppen.

Så vidt vi kan se i dag, står grammofonbransjen fremdeles sterkt overfor den eneste mulige konkurrent, magnetofonen, men framtiden vil vise om grammofonplatene allikevel må gi tapt overfor lydbåndet.

HAR DE HØRT

om bakeren som ikke brød seg om sin kone, men dro på loffen og sørget for andre boller?

Verdens første atomkraftverk.

England holder på med planer.

Engelske vitenskapsmenn studerer nå planer for verdens første forsøksstasjon til framstilling av elektrisitet av atom-energi.

Det er mulig forsøkskraftverket kan komme i gang om 2 år. Det tar nye 5 år å bygge ut et stort kraftverk og 5 år til for å bygge transformatorer og generatorstasjoner over hele landet. Det vil koste omkring 900 000 pund å bygge forsøksstasjonen og et kraftverk som kan forsyne en middels stor by med strøm kommer opp i 6,5 mill. pund.

Framgangsmåten ved framstilling av elektrisitet blir at atomstabel frambringer intens varme under en atomreaksjon, varmen lager igjen damp som skal drive kraftverkets turbiner. Det første forsøkskraftverket skal forsyne en del hus i Harwell med atom-energi; her bor vitenskapsmenn fra atomanleggene.

Uttrykk og vendingers opprinnelse.

»Å komme i grevens tid« er ikke så dumt. Uttrykket skriver seg fra den svenske adelsmannen, grev Per Brahe d. yngre, under ham som generalguvernør hadde Finland en god tid. Greven grunnet bl. a. universitetet i Åbo (Turku) i 1640.

Det er også bra å være en »lykkens pamfilius«. Men så er også pamfilius det høyeste kortet i spillet »lanter« — et yndet spill i gamle dager.

»Å leve spartansk« bør nå noen og enhver gjøre. Oldtidens spartanere levde ytterst nøysomt. Barna ble oppdradd av staten med den største strenghet, for at de skulle bli hardføre nok i kampene. De fikk ofte juling og måtte tåle sult og slit.

Derimot bør du ikke gjøre noen »en bjørnetjeneste« — en velment, men dårlig tjeneste. Uttrykket er hentet fra La Fontaines kjente fabel om bjørnen som knuste hodet på sin herre, da denne ville jage vekk en flue fra nesen hans, men fabelen skal være av indisk opprinnelse.

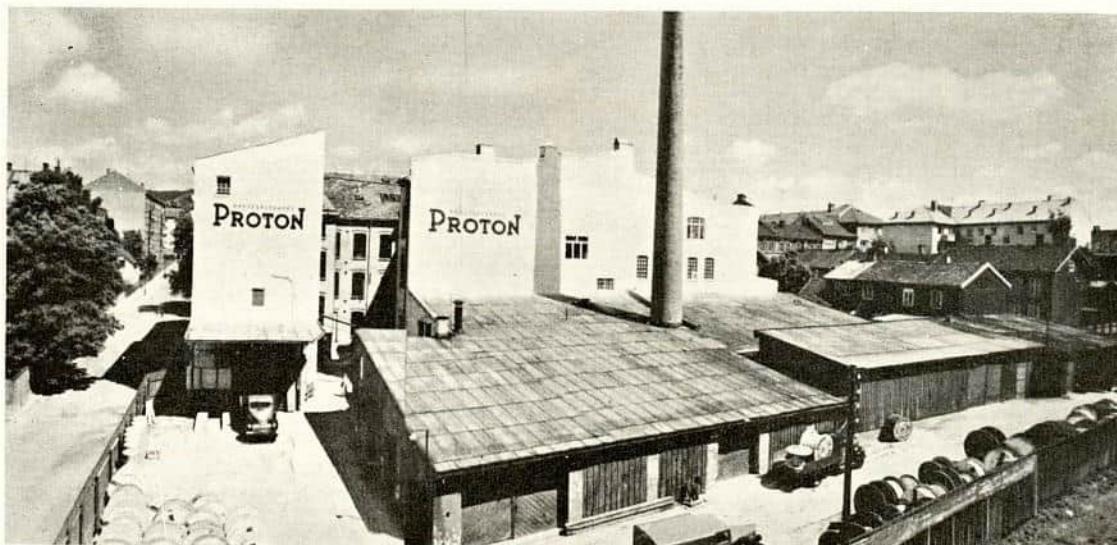
Å »lide tantaloskvaler« er ikke bare morsomt. Uttrykket stammer fra et gresk sagn, der kong Tantalos etter sin død blir straffet på den måten at han får se alt som godt er, men ikke kan få fatt i det.

Å ha et Damoklessverd hengende over seg« er også alt annet enn hyggelig. Det er en fare som truer selv under den største lykke. Uttrykket skyldes fortellingen om Damokles som Dionysius d. eldre av Syrakus overlot plassen på sin trone. Damokles ble strålende — men så fikk han se det hang et sverd i et hestehår over hans hode — og betakket seg.

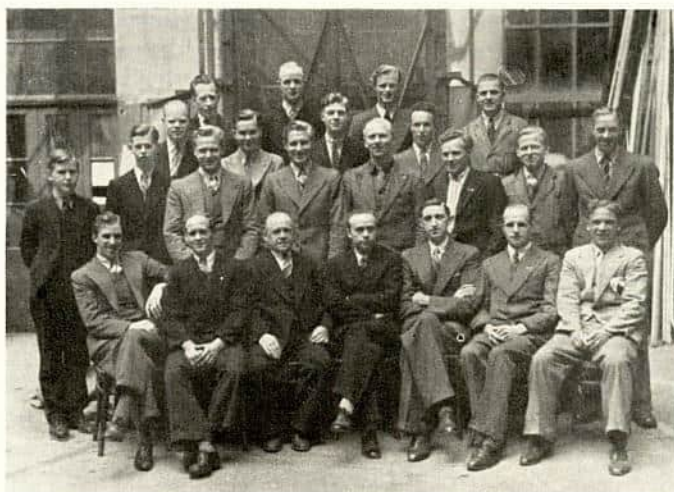
Han er en »ren Hercules«, sier folk, han har »herculiske krefter«. Men så var også Hercules — en sagnfigur fra oldtiden — en veldig kjempe og helt. På gresk heter han Herakles — sønn av Zeus.

Å kjenne sine pappenheimere« er også et kjent uttrykk. Tredveårskrigen store hærfører Pappenheim førte kjernetropper — ryttere — i kampen mot Gustav Adolf i slaget ved Lützen 1632 (der den svenske hertekongen falt).

Litt bildereportasje.

Siste bildet av kvartalet i Amtm. Meinichsgt. 15.

Bilde av lagerpersonalet i Rosenkrantzgt. 11 tatt i juli 1938.

1951. Kontorpersonalet i Meinichsgt.

1951. Lagerpersonalet i Meinichsgt.

LITT FRA KANADA.

Reisebrev fra ingeniør Kristian Koren.

Som nevnt i forrige nummer av avisen emigrerte vår leder av Proton Norsk Røntgen ingeniør Kristian Koren til Kanada og på vår anmodning forteller han her en del fra sin reise.

I et svakt øyeblikk lovet jeg Proton Avisen en liten epistel fra Kanada og løfter skal man som bekjent holde, skjønt jeg den gang trodde jeg ville få atskillig mer å berette om fra denne verdensdel enn jeg faktisk har i dag.

Det er litt av en underlig følelse å gå oppover landgangen på en Amerikabåt første gang. Jeg gjorde det i Southampton i Syd-England og båten het «*Mauretania*». Etter en snartripp over til Le Havre i Frankrike og Cork i Eire, la vi iver over Atlanteren og seilte etter 6 dager inn mot *New York* i solnedgangen, passerte Frihetsstatuen i skumringen og la til kaien idet lysene tentes i alle skyskraperne. Et utrolig og fantastisk syn!

I *New York* gjorde også jeg de reglementerte ting og dro så etter noen dager nordover med strømlinje-tog langs Hudson-elven m. m. til *Montreal* i Kanada. *Montreal* er en by på nesten to millioner innbyggere, vakkert beliggende rundt et fjell på en stor øy i St. Lawrence-elven, og byr på så mange muligheter og herligheter at den straks betok meg. Selve miljøet, $\frac{2}{3}$ fransktalende og $\frac{1}{3}$ engelsk, er en cocktail som passet meg som europeer utmerket, enda jeg av dollarmessige årsaker for det meste måtte se men ikke røre. Det er for øvrig ganske pussig hvordan man straks liker eller ikke liker en by man kommer til og den følelsen blir sittende for bestandig etterpå, eller kanskje er det bare jeg som har det slik?

Etter *Montreal*, tok jeg toget opp til *Ottawa*, Kanadas hovedstad, som er en mindre by enn jeg hadde forestilt meg. Skjønt rett skal være rett, gikk man over broen over *Ottawa*-elven, så strakte byen seg et godt stykke videre der. Det er bare det å tilføye at da het den ikke lengre *Ottawa*, men *Hull*, og var en helt annen kommune. Det sentrale punkt i *Ottawa* er Parlamentet, bygget i samme stil som det britiske med Big-Ben-tårn og alt tilbehør, flott kneisende på en klippe over elven. Ellers er byens sentrum ikke særlig imponerende, men det er mange pene boligstrøk i omegnen, særlig langs Rideau-kanalen, en kanal som til slutt ender i Kingston ved *Ontario*-sjøen. Man har en følelse av frisk luft i *Ottawa*, det er ikke megen industri og når man står på knausen utenfor Parlamentet og ser nordover over elven, så har man inntrykk av at her begynner ødemarken og hadde luften vært enda litt klarere, så hadde man sett Nordpolen. Dette er i virkeligheten noe stort sludder, for man står på et sted ca. 1 600 km lenger syd enn Oslo og prøv å se polen fra Tryvannstårnet!

Når man har friskluft-kompleks, skal man vokte seg for å se *Toronto* etter *Montreal* og *Ottawa*. Jeg

gjorde det og fikk røken fra industrien og spisestedene i halsen. *Toronto* er litt mindre enn *Montreal*, men allikevel en storby og ligger på en sand-slette i det nordvestlige hjørne av *Ontario*-sjøen. Sentrum er meget amerikanisert med skyskrapere og beskjedne hus side om side, kineserstrøk, negerstrøk, ukrainer-kvarter, polakk-kvarter, drugstores og alt til faget henhørende, mens boligstrøkene i utkanten mest består av enmannsboliger på britisk maner og er ganske tiltalende.

Endelig stasjon gjorde jeg så i byen *Hamilton*, ca. 7 norske mil fra *Toronto*, i det vestligste hjørne av *Ontario*-sjøen. Den er også en utpreget industriby, men da den bare har ca. 250 000 innbyggere, pleier det å sive nokk frisk luft inn fra omegnen. Skjønt da vi hadde 36 grader i skyggen i juli var det vanskelig å kalle det friskt. Ikke for det, så varmt klima har også sine fordeler, like utenfor byen og sydøstover 50—60 km mot *Niagara*-fallene ligger et av verdens største fruktområder, en nesten sammenhengende hage med jordbær, bringebær, moreller, epler, pærer, aprikoser, ferskner og vindruer, hvorav særlig de siste byr på ikke så få muligheter.

Noen kan kanskje finne på å spørre hvordan dollarfattige jeg kunne reise så meget rundt. Svaret er at jeg hadde flere tilbud om stillinger og gjerne ville undersøke dem alle personlig. Den stilling jeg hadde håpet meg mest av, arbeide med isotoper o. s. v., viste seg å være litt av en skuffelse og det gikk såvidt meget inn på meg at jeg en stund var i villrede med hva jeg da skulle slå inn på. Imidlertid ble jeg tilbudt og aksepterte stilling på et forskningslaboratorium her i *Hamilton* og slik ble den byen min operasjonsbasis.

Protons mange friluftsmennesker vil kanskje spørre om natur m. m. i *Kanada*. I *Rocky Mountains* og nord for folkeskikken er det selvfølgelig flott med dyreliv og annet, men her langs grensen til U. S. A. hvor de fleste mennesker bor, er naturen en skuffelse for oss bortskjemte nordmenn. Det er temmelig flatt, en god del store løvtrær, men ingen egentlig skog, og det interessanteste man kan gjøre er å sitte i en bil og la landskapet suse forbi. Største severdighet i nærheten er *Niagara-fossen*. Den er bare 55 m høy, så det er vannmassene som imponerer mest. På kanadisk side er det pene parkanlegg, mens den amerikanske side er temmelig industrialisert, og det skjemmer skuespillet, synes jeg. Flere broer fører forresten over elven, og storbyen *Buffalo* ligger behendig nær. Her på kanadisk side er kinoer stengte og servering av øl og vin forbudt på søndagene og karavanene av tørste kameler er da lange og utålmodige. Av og til ser man de 4—500 m lange broene fylt med biler, tett i tett, og tanken er da nærliggende om det ikke ville lønne seg for kanadiere å revidere sine søndagsvedtekter. Skjønt vi nordmenn er som bekjent i glasshus og skulle ikke

snakke for høyt om vedtekter, selv om vi kan luske på en søndagskino.

Sammenligner man byene Hamilton og Oslo, så arter livet seg svært forskjellig, først og fremst selvfølgelig fordi Oslo er større og hovedstad, men også fordi kanadierne og nordmannen griper livet forskjellig an. Så snart en kanadier gifter seg — det gjør han gjerne tidlig — og har fått etablert sitt hjem, søker han å skaffe seg en bil, og det er ikke så vanskelig, han får en brukt men noenlunde brukbar vogn for 3—4 ukelønninger. Følgen er at utenfor den fabrikk hvor mitt laboratorium ligger, ser man 1000 parkerte biler og kanskje bare 10 sykler. En hollandsk nykommen ingeniør var meget imponert og sa at hadde det vært i Holland, så hadde vi sett 1000 sykler og 10 biler. Når kanadierne så har fått seg bil, tar han familien med ut på søndagstur rundt i byens omegn for å finne passende tomt til sitt eget hus. Og ettet 3 eller 5 eller 10 års sparing, sitter han med eget hus, skjønt ofte med gjeld oppover ørene samtidig. Foran og bak huset er det så en liten grønn flekk, forsiden en elastelig, kortklippet gressplen og baksiden ikke fullt så elastelig, men fylt med bærbusker, grønnsaker og små frukttrær, samt et par havestoler. På denne flekk er han sin egen herre og passiarer vennlig med sine naboer over gjerdet.

Vennlighet og elskverdighet er forresten utpregede egenskaper her. Den reelle hjelpsomhet er kanskje ikke så meget større enn hjemme, men kanadiere er raskere med et smil og et hyggelig tilrop enn nordmannen og det er hyggelig. På laboratoriet er vi f. eks. alle på fornavn, det betyr selvfølgelig ikke så forferdelig meget, men det skaper allikevel en slags ekstra samhörighet. Når jeg løper på direktøren vår i korridorene, så sier han »Hei Kris« og jeg svarer like selvfølgelig »Hallo Joe« og når jeg stiger ut av heisen om morgenen, så bør jeg helst ikke glemme å si »Thank you, Georg«.

Ja, stort mer enn dette bør jeg vel ikke skrive, selv om Proton Avisen er svulmet opp og fått betraktelig spalteplass. Jeg skal ikke prøve meg på en avsluttende sammenligning mellom Kanada og Norge og påstå at det ene landet er bedre enn det andre. Når man har hatt anledning til å reise en del i forskjellige land, kan man nok ikke anerkjennende eller ryste på hodet av og til, men man lærer å vokte seg for å generalisere og si bedre eller dårligere enn hjemme. Dertil er det for mange personlige følelser med i spillet også. La meg derfor ganske enkelt få avslutte med en vennlig hilsen til alle.

*

SI DET MED BLOMSTER

Direksjonen i en bank sendte blomster til direksjonen i en annen bank i anledning av at denne nettopp hadde flyttet inn i nye lokaler. Uheldigvis fulgte det et kort med hvor det sto: »Vår dyreste medfølelse«. Det var selvsagt en feil fra blomsterforretningens side, og innehaveren kom selv til banken for å fremføre sin unnskyldning. Han la til at det i grunnen var verst med den andre buketten. Den skulle nemlig til en begravelse og var sendt av sted med kortet som var beregnet på banken: »Gratulerer! Måtte De trives på det nye stedet!«

(»Binghamton Sun« iflg. »Det Beste«.)

Den nye tellemåten fra 1. juli 1951.

I St.meld. nr. 31 i fjor la Kirke- og Undervisningsdepartementet fram for Stortinget spørsmålet om en ny tellemåte etter å ha innhentet uttalelser fra en lang rekke institusjoner og organisasjoner, så saken ble grundig belyst historisk, filologisk, fonetisk, pedagogisk, logisk-språklig, målpolitisk, psykologisk og praktisk.

Av de innkomne uttalelsene gikk det fram at så å si alle institusjoner som har meget med tall å gjøre, ønsket reformer. Tellemåten med enere for tiere, slik som vi brukte, førte svært ofte til feil i bruken av tallene, fordi sifrene ble uttalt i en annen rekkefølge enn skrevet. Også fra et pedagogisk synspunkt skulle den nye tellemåten være bedre.

Saken ble behandlet i Stortinget 20. november 1950. Med et par endringer sluttet Stortinget seg til forslaget og overlot til departementet å avgjøre enkelte rettskrivningsspørsmål i samråd med de sakkyndige.

Kirke- og Undervisningsdepartementet har fastsatt den nye tellemåten som ble gjennomført første juli i statsadministrasjonen og fra og med skoleåret 1951—52 i alle klasser.

Tallene 1 til 19 skal en uttale og skrive som før. Høyere tall skal en uttale slik: tjueto, tjuende — trettitre, trettitredje — fortiseks, fortisjette — femtien, femtiferste, — sekstisju, sekstisjuende — åttifire, åttifjerde — nittini, nittiniende — hundreogto, hundreogandre osv.

I tallord som 21, 31 osv. bør en være ubøyd, og det følgende substantivet stå i flertall: Trettien hester, trettien år, men det skal være tillatt å nytte entall og bøye tallordet etter grammatisk kjønn: tretti år. I årstall skal det dog hete -en og ikke ett: nittenhundreogfemten.

For uttalen av brøker har det vist seg ønskelig å gå over til et noe annet system. Istedenfor som nå å bruke ordenstall i nevneren f. eks. to tredjedeler, 2/3, eller fire trettendedeler, 4/13, skal en fremtidig lese brøker med grunntall både i teller og nevner: 2/3 to tredeler, 3/4 tre firedeler, 5/12 fem tolvdel, 4/13 fire trettendedeler, 9/20 ni tjuedeler, 14/25 fjorten tjuetvandedeler osv.

For brøker med nevner opp til 12 vil dog departementet foreløpig ikke gjøre den nye uttalen obligatorisk. Det er altså foreløpig tillatt å lese to tredjedeler, tre fjerdedeler, fem tolvtedeler, men skolene bør likevel legge vekt på å få innarbeidet den nye uttalen også for brøker med små nevner.

De departementale rettskrivningsnemndene, Undervisningsrådet og Lærerskolerådet har uttalt seg for denne reformen for brokenes vedkommende, og matematikere har hevdet at det fra logisk synspunkt er vanskelig å se noen særskilt grunn til å bruke ordenstall i nevneren.

Hvordan virker så systemet i praksis? Det er så rart med vanens makt — vi har ikke så lett for å komme ut av det grepet. For barna er det naturligvis ingen sak — de lærer det på skolen og må bruke den nye tellingen i praksis. Men for oss voksne vil det nok gå både vinter og vår før vi konsekvent bruker den nye tellemåten. En del sverget på at de aldri ville komme til å bruke den. Men slik svor de da Kristiania ble til Oslo også, og vi hører da ikke annet enn at de likevel sier Oslo nå. Det blir vel Kringkastingen som i første rekke vil lære oss opp og gjennom værmeldinger og dagsnytt gjøre oss fortrolig med den nye tellemåten. I praksis må vi i hvert fall bruke tellemåten i all forbindelse med telefonnumrene.

*

»De ser så stor og sterk ut. De burde da arbeide«, sa fruen til tiggeren. »Å ja, frue, jeg vet det«, svarte han. »Og De er vakker nok til å gå til scenen, men De også foretrekker jo et enkelt liv.« — Han fikk kronen.

45 år i firmaets tjeneste.

Den 11 juli i år og midt i feriestillheten rundet C. J. Johansen i butikken sitt 45de tjenesteår. Nå ble jo ikke »C. J. J.« gjenstand for store ovasjoner i den anledning — jubileet hørte ikke med til de runde tall og dagen gikk derfor upåaktet hen — unntagen for Johansen som kanskje i en stille stund lot tiden passere revy og i sine meditasjoner spørre seg selv: Hvor i all verden er det blitt av disse årene?

Vi synes det er grunn til å omtale denne begivenhet fordi Johansen er firmaets nestor og er blandt oss den funksjonær som kan se tilbake på den lengste tjenestetid av alle. I det triste interiør av det vi i dag midlertidig kaller butikk finner vi Johansen i travel virksomhet. Istedet for som vanlig å forlange våre 4 stk. 10. amp. sikringer og 2 stk. 25 W. lamper, framfører vi beskjedent vårt ønske om å skrive litt i anledning passeringen av det 45 tjenesteår.

— Skal jeg nå til i avisa igjen. Nei, dere for se å finne noe annet stoff, det har jo stått om meg før, såvidt jeg husker var det i 1948, og det får greie seg. Dessuten her er fullt opp å gjøre, så vi får ikke pusterom og langt mindre tid til å tenke på noe intervju!

— Ja men Johansen, som en av firmaets pionerer, noter litt på blokken til oss hjemme, da? Fortell om løst og fast.

— Vil ikke love noe, men jeg skal se på det. Men først skal jeg skrive brev til datteren min i Amerika, det er mer morsomt.

Men av erfaring vet vi at vi ikke spør C. J. J. forgesves og her kommer han:

Når Proton-Avisen ber meg skrive litt i anledning av at jeg den 11 juli i år passerte 45 års pelen i firmaet, vil jeg med en gang ha sagt at jeg ikke rår over noen nye varierende uttrykksmidler som kan fortelle noe nytt av interesse fra tidligere intervju. Det vil i alle fall virke på mine eldre kolleger som falmet plagiat, mikset på tørrede frukter. Det eneste måtte da være en liten orientering for alle de nye funksjonærer og arbeidere som er kommet til firmaet i den senere tid, som ikke kjenner signaturen C. J. J., merkelig nok forresten.

Den 11. juli 1906 ble jeg ansatt i firmaet Siemens-Schuckert i Kirkegaten no. 19, som yngstemann på kontoret. Min jobb besto i å betjene centralbordet, føre leverandørers journal, ordne med all utgående post som skrivning av konvolutter, frankere disse og diverse annet forefallent arbeide.

På kontoret var vi den gang ca. 15 stykker fordelt på merkantil og teknisk personale. Vi hadde 3 skri-

vemaskiner og 2 skrivedamer. Kontortiden var i sommersesongen fra mai til august fra 8,30 til kl. 4 og i vintersesongen fra kl. 9—2 og 4—7 altså 2 timers middag. Når en som jeg hadde bortimot 40 min. vei til og fra kontoret 4 ganger om dagen, så holdt man den slanke linje på gode ben. Det kom forresten godt med, da jeg ble en meget aktiv deltager i dengang nesten ukjent sport som het fotball. Vi hadde heldigvis ikke anledning til å benytte trikk så meget da som nå.

Tiden gikk og jeg ble overflyttet til det store kontor for de merkantile avdelinger som anleggsavd. lønningsavd. ekspedisjon og spedisjonsavd. fakturakontor og lagerbøkene. Alt dette arbeid ble besørget av mellom 7 å 8 mann. Når en som jeg blir forankret i et og samme firma i bortimot 50 år, har en fått se og oppleve store ting som er utrettet under bedriftens ekspansjon i disse årene, til gjensidig glede både for ledelsen og dens medarbeidere.

I en bedrifts rastløse jag løper tiden hurtig, men allikevel har jeg følelsen av at firmaet og jeg har travet sammen siden tidenes morgen. Det viser i dag min solvdekorerte skalp. Min ambulerende tilværelse gjennom de fleste av bygningens 6 etasjer kan for meg gi utslag i forskjellige refleksjoner. For øyeblikket sitter jeg i plan med gårdsplassen, det neste skritt blir vel muligens ned i firmaets nye katakombe. Ja, ja det er kanskje ikke av veien å venne seg til tilværelsen under jorden — i min alder.

En forretning som vår er jo sterkt preget teknisk sett og den merkantile stab vil derfor kanskje bli noe nærsagt sekundær i bildet av firmaets store framgang, men jeg er allikevel overbevist om at arbeidsytelsen ikke har vært mindre for det.

Forholdene innen kolleger har jeg inntrykk av har vært godt gjennom alle år og tendensen i den riktige retning har ytterligere festnet seg de senere år. Det er vel ikke til å unngå i en så stor bedrift med så mange mennesker at det kan inntreffe ting som en kan bli en smule skuffet over, men det gjelder da her ikke å la dette trenge inn og feste seg, det går jo bare ut over en selv. Vi lever jo i et samfunn, hvor man etter beste evne bør dele de gode og eventuelt onde dager sammen i forståelse og toleranse og sunn omgangstone og støtte hverandre til felles beste. Dette gir inspirasjon og oppmuntrer til arbeidsglede og en lever seg inn i krav og ansvar til sin bedrift. Jeg tror at firmaets funksjonærstab i dag er en levende kapital som sikkert gir gode renter.

Vår hjerteligste gratulasjon til:

Bryllup 12 mai 1951.

Frk. Grethe Fæbakke og
spesialarbeider Carsten Fleischer (prod. avd.).

Bryllup 16 juni 1951, Oslo.

Frk. Gerd Karlsen (kassakontoret) og
Bjarne Haugland.

Bryllup 1 september 1951.

Montørske Gerd Haugen (prod. avd.) og
Per Eliassen.

90 år.

Den 30 august d. å. fylte frk. *Anna Osten*, Bergen, 90 år. Hun er den eldste pensjonist i vårt firma.

Frk. Osten arbeidet først hos sin bror, Harald Osten, som i 1910 overdro sin forretning til Siemens-Schuckert, Bergen, og selv fortsatte som firmaets direktør. Frk. Osten fortsatte så sitt virke i Siemens inntil hun i 1923 gikk av med pensjon.

Frk. Osten er et gjennom kultivert, et til finger-spissene nøyaktig og presist menneske, og i hennes virke i firmaet eksisterte det ikke noe som het tilfeldighet. Som bokholderske hadde hun en ansvarsfull stilling, og dette sitt arbeid utførte hun med en enestående pliktfølelse. Hun stilte store krav til sine medarbeidere, men krevet dog mest av seg selv. Privat har frk. Osten alltid levd et stille liv. Hennes hobbyer var musikk og friluftsliv. Hun er meget musikalsk og var en dyktig pianistinne. Hun elsker naturen, og mange år etter at hun var pensjonert kunne man treffe henne på turer i Byfjellene.

På hennes 90-årsdag avla disponent Bang, og undertegnede en visitt for å gratulere frk. Osten på firmaets vegne. Hun er frisk, men kreftene og hukommelsen er, som rimelig kan være, ikke lenger som før. Hun tok dog med synlig glede imot de medbrakte blomster og våre gode ønsker for dagen.

Vi gratulerer frk. Osten post festum med dagen. Det er få som med så god samvittighet kan se tilbake på en lang arbeidsdag.

H. Johnsen.

25 års jubileum.

Den 26 august kunne viklerformann *Arne Vold* på verkstedet se tilbake på 25 års virksomhet i vårt firma.

Vold som er fra S. Land, begynte som ganske ung gutt på verkstedet i Land Træsliperi i 1920. Siden reiste han til Oslo og fikk ansettelse som lærling på vårt sterkstrømverksted. Med hans store interesse for arbeidet ved siden av et fond av energi, utviklet Vold seg til å bli en meget dyktig fagarbeider. Han har i årenes løp blitt sendt på jobber i fabrikker og kraftstasjoner forskjellige steder i Norge, og alltid der hvor han har vært, kunne vi med sikkerhet stole på arbeidets utførelse. For de yngre på verkstedet er han en flink og hjelpsom læremester som ingen går forgjeves til for å søke råd og veiledning. Vold er alminnelig avholdt av sjefer og arbeidskamerater for sin villighet, sitt behagelige vesen og gode humør. Vi slutter oss til gratulantenes rekke og ønsker tillykke med jubileet. Vel møtt til 40 og 50 årsjubileet som Vold, ung av år, også kan klare.

60 år

25 august 1951.

Forretningsfører S. Berg i Bergens Telefonkompagni
og dets datterselskapers Pensjonskasse.

Personalforandringer.

Nyansettelser i tiden 1/6 51 — 31/8 51.

Vi ønsker velkommen!

Oslø.	Navn	Ansatt	Stilling	Avdeling
	Eva Magnor	1/6	Forv.dame	Forv. 2.
	Anatoli Sokoloff	1/6	Montør	Prod.
	Henry Olsnes	4/6	Læregutt	Svakstr.
	Willy Hansen	4/6	Visergutt	Lager
	Liv Nilsen	7/6	Fakt.skr.	Fakt.
	Børre Pettersen	12/6	Aspirant	Prod.
	Bodil Amundsen	14/6	Hjelpearbeiderske	Svakstr.
	Marit Dischler	14/6	Hjelpearbeiderske	Svakstr.
	Randi Løkslid	15/6	Hjelpearbeiderske	Svakstr.
	Frank Larsen	18/6	Montør	Inst.
	Arne Hansen	18/6	Spesialarbeider	Prod.
	Egil Asbjørn Hansen	25/6	Visergutt	Lager
	Greta Halvorsen	16/7	Stenograf	I.
	Anne-Lise Strøm	18/7	Stenograf	R.
	Johanne Bergh	23/7	Stenograf	M.
	Bjørn Kristiansen	25/7	Hjelpearbeider	Inst.
	Pinn Egeberg Andresen	30/7	Montør	Inst.
	Birger Natvig Sandstad	30/7	Radiomontør	Svakstr.
	Kari-Grete Wiehe	1/8	Stenograf	S.
	Anne-Lise Børresen	6/8	Volontrise	Prod.
	Lloyd Martin	6/8	Hjelpearbeider	Prod.
	Bjørn Steinar Svendsen	9/8	Læregutt	Stv.
	Freddy Wang	13/8	Læregutt	Stv.
	Alf Lorentzen	13/8	Visergutt	Lager
	Tor Pedersen	13/8	Visergutt	Lager
	Kjell Thomassen	14/8	Hjelpearbeider	Inst.
	Otto Scharborn Nielsen	14/8	Montør	Inst.
	Kari-Hildegunn Svartveit	15/8	Stenograf	I.
	Thoralf Svendsen	20/8	Montør	Prod.
	Rolf Egil Moen	20/8	Visergutt	Lager
	Randi Theige	21/8	Stenograf	M.
	Stein Ove Hvaal	22/8	Spesialarbeider	Prod.
	Kjell Ormø	27/8	Læregutt	Imv.

Overført til funksjonær:

Per Nordli	1/7	Salgsassistent	S.
------------------	-----	----------------	----

Ansatt:

Stavanger.

Arne Jespersen junior	7/6
Jan Tandrevold	13/6

Fraværstatistikk

1. januar—31. august 1951.

Funksjonærer:	Fraværs- dager	Drifts- dager	
Damer	582	15 205	3,8 %
Herrer merk.	225	15 632	1,4 »
Herrer tekn.	418	16 435	2,5 »

Arbeidere:	Fraværs- dager	Drifts- dager	
Lager	73	7 337	1,0 %
Verksted	200	14 200	1,4 »
Sterkst. mont inst.	549	15 437	3,5 »
Svakstr. montører	127	9 131	1,4 »

*

— Denne vaskemaskinen betaler seg selv.
— Ja takk, da kan De sende den hjem til meg når den har gjort det.

60 år

31 august 1951.

Kontorsjef Johs. Jorstad i Proton, Trondheim.

Den 8. september feiret svakstrømmonter Arthur O. Næss sitt 25 årsjubileum i firmaet og var gjenstand for stor oppmerksomhet såvel fra sjefer som arbeidskamerater.

Allerede i 1912 begynte Næss som læregutt i firmaet omtrent samtidig med installasjonssjef Sørensen. I 1920 sluttet han, men kom atter tilbake i 1927, og etter de nye bestemmelser har hans jubileum egentlig tilbakevirkende kraft til 30 juni 1948. Som svakstrømmonter gjennom såvidt mange år har hans fag gjennomgått en rivende utvikling, og det har vært store framskritt. Hans virkeområde har vært montasje av telefonanlegg, uranlegg, radio, antenner, signalanlegg osv. Mange store anlegg har han vært med på og best huskes vel Ullevål Sykehus, Meteorologiske på Blindern, Møllergt. 19, Østlandske Petroleumsscompagni, Rikstrykdeverket og nå det siste Norsk Arbeidsgiverforening. Aktiv og virkelysten har Næss til alle tider utført sitt arbeid med stor dyktighet til kundenes tilfredshet.

Personlig er Næss en hyggelig, bli og åpen kar som det er en fornøyelse å ha med å gjøre. Det som særpreger ham er hans gode humør og den kameratslige tonen. Han har derfor også hatt flere til-litsverv innen Proton Montørklubb og i styret for svakstrømgruppen innen Elektromontørenes Fagforening.

Næss er en utpreget hjemmets mann og ivrig opp-tatt av barn og barnebarn. Han liker å føle seg ung og munter, og det er jo også nettopp noe av livs-leksiren. Spørr vi om hans hobbies svarer han: *Hjemmehygge og en god bok.*

Vi gratulerer med jubileet og ønsker å se Næss i riktig mange år hos oss og med samme gode humør.

SANDT!

Enkelte ser sin kunst i visjoner,
andre dyrker kunsten i toner.
Enkelte kan kunsten å bie,
andre mestrer kunsten å — tie.
Noen velger som høyest pasjon
kunsten å vise — resignasjon.

Det var i august. . . .

Intet er så vått som en regndag ved sjøen. Det har mange funnet ut for oss, og mange øyne har, som våre, stirret livstrett og håpløst utover:

Grå, flat, matt sjø. Tåkedis som visker ut konturene av den engang så smilende skjærgård. Havresuppe-himmel og regn som detter ned i bøtter og spruter opp fra fjellet igjen i iltre, små sprett. Flagget som klynger seg sørgmodig til stangen.

Hva kan man foreta seg en slik dag, når naboens radio bare melder ny «tiltjukning» og nye lavtrykk. Man kan fiske. Jada, forutsatt at man er i besittelse av en båt, kan man meget godt sitte og slikke regn-dråper av nesen mens det til gjengjeld siler friskt og kjølig nedover nakken. Man kan øse, ro, hutre og vente på napp med valne fingrer. Men tanken er ikke av dem som vekker entusiasmens glød umiddelbart.

Man kan også gå tur. Man burde gå tur i ferien. Få frisk luft og mosjonere bort kontorbaken. Men har man plasket rundt i våt mose og vanddammer uten gummistøvler, fått gavmilde dryss av regntunge graner og snublet i sleipe røtter én formiddag, så kan det i grunnen godt klare seg for en stund framover.

Man kan ikke spille bridge når man ikke er fire og kortstokken bare inneholder 45 fettete kort. Man har lest de få bøkene i hyllen. Til og med store deler av Norsk Flora og KNA's rutebok og årbok for 1930.

Nei, når stillingen er slik, kan man likegodt legge seg ned og dø hvis man ikke er utrustet med en så lysende intelligens som min kone og jeg. Særlig jeg —

Vi tok nemlig ferie. Vi reiste til byen. Hva gjør vel et par timers kjøring på sølete og humpete veier når paradiset vinker. Et lunt, tørt hus med flaskeskap og andre skap, med radio og bøker, med telefon som kan tilkalle gode venner om så trengs. Vi redde ikke opp, vi vasket ikke et gulv; skitnet ut alle kopper og kar så vi til slutt drakk pjoletter av et litermål og et blomsterglass. Vi hadde det herlig.

Gjør som vi, kjære regnvåte badegjest: Ta ferie fra ferien. Reis på besøk til Dem selv. En slik følelse av avkopling, hvile og fred får De sjelden.

RFB.

Sveitsisk pistol avskaffer plugging.

Plugging i betongvegger er ikke noe problem lenger. Det kan nå løses med skuddets hurtighet — bokstavelig talt. Det er en sveitsisk skruerpistol som faktisk skyter bolten på plass både i betong og i kanaljern.

Prosjektilene er herdete stålstifter. De kan være alminnelige hodestifter eller stifter med gjenger for muttere. Ladningen er en liten løspatron av salong-riflestørrelsen. Den lades med fire forskjellige ladningsstyrker. Pistolen må rettes mot et underlag før en kan utløse skuddet med et slag av håndloven. Stiften kan skytes 90 millimeter inn i betong eller tvers gjennom to 6 millimeters jernplater. Etter svenske belastningsforsøk holder stiften 800 kg i betong og om lag 1000 kg i jern. Pistolstiftene vil særlig egne seg for all slags installasjonsarbeider, elektriske arbeider og sanitæranlegg.

Innkjøpsjef Olav Grini i Norsk Jernverk forteller at verket allerede har tatt i bruk en pistol av denne typen til innredningsarbeider og det er mulig at den også vil bli anvendt til å feste jernplater på stålkonstruksjonene. Han betegner oppfinnelsen som meget lovende.

Pistolen vil komme på om lag 7—800 kroner, og hvert skudd med stift og ammunisjon på 60—70 øre. Foreløpig leveres redskapet bare fra Sveits, men det vil i nær framtid bli framstilt i Frankrike på lisens, og det vil forenkle valutaspørsmålet. Det er også sannsynlig at Raufoss vil kunne levere den nødvendige ammunisjonen.

»Hvordan unngå arbeidssmerter i idrett og yrke?»

Kirke og Undervisningsdepartementet har sendt et rundskriv til skolestyrene og yrkesskolene hvor de anbefaler å kjøpe dr. Seyffarths bok »Hvordan unngå arbeidssmerter i idrett og yrke?» og bruke denne som rettleiing i undervisningen.

Saken har vært forelagt Lærerskolerådet, Undervisningsrådet og Yrkesopplæringsrådet til uttalelse, og samtlige har anbefalt boka som lærebok i opplæring i gymnastikk, håndarbeid, husstelloplæring og sang.

Dr. Seyffarth har selv presisert betydningen av riktig fysisk oppdragelse og fysisk behandling ved bekjempelse av yrkessykdommer i følgende 5 punkter:

»1. Det er en kjent sak at det er et meget stort antall mennesker som lider av overanstrengelses- og slitasjesykdommer i skjelett-muskelsystemet (yrkesmyalgi og yrkeskrampe, peritendinit, artrose, spondolose). Ifølge statistikk fra Oslo Trygdekasse vil disse sykdommer koste landet 215 000 arbeidsdager pr. år, hvis man regner bare diagnosen yrkesmyalgi. Men antallet av arbeidsdager kan ganske sikkert fordobles hvis man regner med samtlige overanstrengelsessykdommer. Oslo Trygdekasse bruker pr. år ca. 2 mill. kroner som i det vesentlige går med til å behandle de ovennevnte sykdommer.

2. Behandlingen av disse sykdommer i skjelett-muskelsystemet er p. t. meget mangelfull, da sykegymnastene mangler den tilstrekkelige utdanning og de medisinske studenter går ut i praksis nesten uten kunnskaper når det gjelder fysikalsk behandling.

3. Systematiske undersøkelser vi har foretatt synes å vise at gal arbeidsstilling sammen med en anspent legemsholdning er de avgjørende faktorer når det gjelder oppståen av de nevnte sykdommer. Behandlingen som vesentlig består av massasje og sykegymnastikk, må derfor alltid slutte med opplæring i riktig arbeidsmåte for å hindre recidiv. Det er tydelig at pasienten ikke har hatt noen utdanning i riktig arbeidsmåte hverken på folkeskolen eller yrkesskolen.

4. Egne erfaringer fra kontorbedrift viser at man ved tidlig behandling og riktig kontorutstyr praktisk talt kan utrydde de her nevnte overanstrengelsessykdommer.

5. Man bør derfor gå inn for et forebyggende arbeid i stor stil. Dette bør begynne med skolebarnas undervisning i skrivning og gymnastikk og siden fortsette i yrkesskoler av forskjellige slags. Særlig vil man her peke på den mangelfulle utdanning i maskinskrivning. Oppdragelsen av barna i riktig muskelbruk bør ikke bare ta sikte på å unngå sykdommer, men også øke dyktigheten og arbeidsgleden når det gjelder deres senere yrke. I den nåværende situasjon må man også ta i betraktning hvilken enorm betydning avslapningens vanskelige kunst har for krigerens triste yrke. Ingen sykdom synes å være mer utbredt og gjøre så mange mennesker

ulykkelige som den nervøse anspenhet. Den nervøse anspenhet skyldes for en stor del oppdragelsesmåten på skolene med sin frykt for autoritet og karakterbok. Dette gir vårt nåværende samfunn preg av et skoleguttssamfunn, hvor selvhedelse, konkurranse og sosial angst tærer på den kraft som burde brukes til mer positive formål. Oppøving av skolebarna i avslapning vil motvirke den angstmæssige forsvarsholdning både hos lærer og elev og således bety et mektig middel i folkeoppdragelsens tjeneste.

På grunnlag av disse punkter har Kirke- og Undervisningsdepartementet foreslått følgende forslag til praktiske tiltak:

1. Oppøving i riktig muskelbruk bør innføres som obligatorisk fag ved alle våre lærerskoler og militære skoler. Særlig gjelder dette lærere i gymnastikk, håndarbeid og sløyd.

2. Kunnskaper i riktig muskelbruk bør kreves av enhver som skal lede en yrkesskole. Spesielt er det uforvarlig å sende alle stenografi- og maskinskrivefunksjonærer ut i arbeidslivet med den nåværende mangelfulle utdanning hva arbeidsmåte angår.»

Om å utsette.

Hva kommer det av at de fleste mennesker utsetter til siste øyeblikk. Ikke det morsomme, det de gjerne vil, men alt det ubehagelige som allikevel skal gjøres.

Vi utsetter tannlægebesøket til tannen må rotfylles istedenfor å plomberes. Vi utsetter å betale våre regninger til purringsbrevene kommer.

Det er ikke bare tilfældige gjeldsposter vi utsetter på den måten. Også slike regninger som Telefonvesenets og Lysverkets lar vi ligge til tross for at vi meget godt vet at begge disse institusjoner har klemmen på oss. Telefon og lys kan stenges.

Vi mener som så at når vi virkelig reflektert på absolutt siste farvel, så har vi gjort vårt. Hvem tenker på hva det koster oss selv som skattytere i papir, porto og arbeidstid å få sendt slike rykkerbrev. Husk, det dreier seg om millioner av brev i årenes løp.

Hvis De regnet ut hvor mange funksjonærer som i de forskjellige etater beskjefteges ene og alene med å sende purringer, ville det vise seg å være en ren hær av mennesker, som vi altså selv underholder ved alltid å skulle utsette.

Der er institusjoner som har vært så lure å legge en liten ekstra-avgift på forsinkede innbetalinger, og når det gjelder forretningsgjeld vet alle at det koster ekstra å la det vente til inkasso. Allikevel venter vi.

Psykologene må vel kunne si et og annet om denne merkelige og kostbare slapphet som ikke redder oss fra å gjøre tingen, men som tvert imot til slutt tvinger oss til å utføre den i et forsert tempo og med ekstra utlegg.

Mon ikke et fag som mentaløkonomi skulle ha vel så meget for seg som sosialøkonomi. Eller kanskje det er riktigere å si at det er to sider av samme sak.

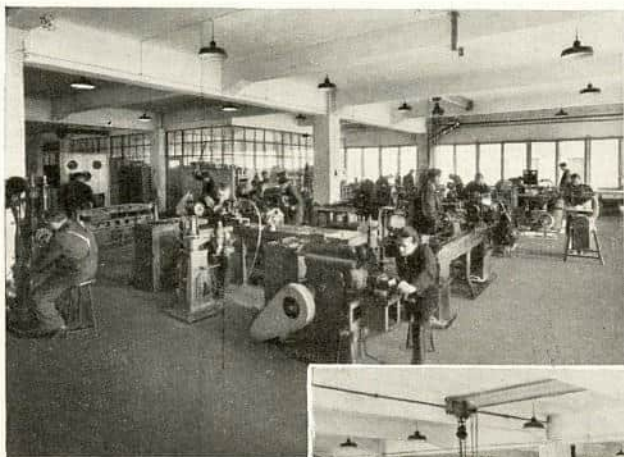
Vi har to gamle ordspråk som tangerer problemet. Det ene om at vegen til helvete er brulagt med gode forsetter, bekrefter vi daglig. Det annet om at det er like godt å hoppe i det som å krype i det, etterleves ikke.

C.

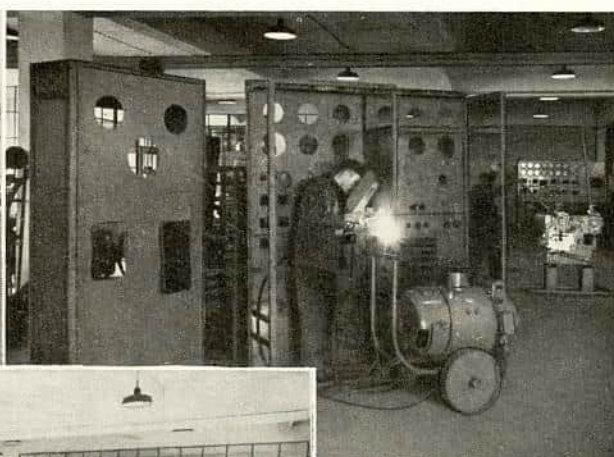
Ved ligningsnemndas sammenkomst i X-sand: »Har dere sett på maken, karer, tror dere ikke Jens Petter Larsen trekker fra barneoppfostringsbidrag under rubrikken driftsomkostninger!»

(— Albert Engström.)

Fra vårt tidligere verksted i Pilestredet 75 c.

Maskinavdelingen.

Elektrisk lysbuesveisning.

Vikleravdelingen.

Målerlaboratorium

Instrumentlaboratorium.

Vi ser ovenfor endel bilder fra vårt tidligere verksted. Det har jo i de senere år vært mange nyansettelser i vårt firma, og det kan derfor være interessant å fortelle litt om det som har vært hos oss. Verkstedet hadde inn-til 1938 sine lokaler i 1ste etasje bakgård i Rosenkrantzgt. 11. Da vi imidlertid trengte plass både til kontorer og lager ble verkstedet flyttet til Rosenborg-komplekset, hvor vi disponerte over lyse moderne lokaler med en gulvflate på ca. 800 m². På hovedverkstedet ble utført reparasjoner av enhver art på det elektriske område. Videre ble laget platejernskapslede apparatskaper for høy- og lavspenning, apparatpult og tavler av smijern, profiljern og elektrisk sveising samt omvikling av såvel likestrøm- som vekselstrømmaskiner og transformatorer. I instrumentlaboratoriet foregikk justering og reparasjon av elektriske og varmetekniske måleinstrumenter av enhver art, samt reléer. I målelaboratoriet ble reparert og justert elektrisitetsmålere,

elektriske ur og utført spesialarbeider som fjern- eller verk, maksimalvoktere, printometere etc. Såvel instrumentlaboratoriet som målerlaboratoriet var utstyrt med moderne prøveinnretninger og presisjonsinstrumenter og likeledes sto til disposisjon høyspenningstransformatorer for spenningsprøver og omformere for alle strømarter og periodetall.

I mai 1948 ble vårt verksted iflg. overenskomst overtatt av søsterselskapet EGA i nye lokaler i Rosenborgt. 19 mens lokalene i Pilestredet 75 c ble overlatt Norsk Akkumulator Co. A/S. Dette arrangement ble for øvrig kortvarig idet vi igjen opprettet eget verksted i forbindelse med vår produksjonsavdeling. Men dessverre plassen er sprengt og lite tilfredsstillende. Det arbeides nå med planene om et fullt ut tidsmessig verksted i Amt. Meinichsgt. 15, og forhåpentlig vil det vel neppe gå altfor lang tid før vi igjen får et verksted av format.

TRONDHEIM

denne gang

Under omtale av forskjellige sportsarrangements ved P/T i avisen vår, som skirenn, fotballbesøk fra P/O o.s.v. har »Elektrikernes Feriehjem« ofte vært nevnt. For de uinnviede kan vi med en gang røpe at dette er et tiltak som er blitt gjort til virkelighet av Elektrikernes Forening i Trondheim. Da vår bedrift vel er den største i elektrobransjen her i byen, er det klart at reisingen av et slikt bygg som Elektrikernes Feriehjem ikke har gått uberørt hen for vår store stab av montører.

På vårt verksted i Industribygningen treffer vi montørformann Birger Johansen, en av seniorenene blant våre folk.

— Hvor lenge har du egentlig vært i firmaet? spør vi.

— Ialt har jeg vært her i 38 år. Jeg begynte i firmaet første gang i 1911, men i årene 1918—20

var jeg en tid ansatt ved Istad Kraftselskap. Siden har jeg vært her sammenhengende.

— I denne tiden har du vel deltatt i mange arbeider?

— De siste 20—25 år har arbeidet for mitt vedkommende mest bestått i kraftstasjons- og høyspentmontasje. Over et så langt tidsrom er det ikke så rent lite man har fått være med på, men å nevne alt her vil føre for langt.

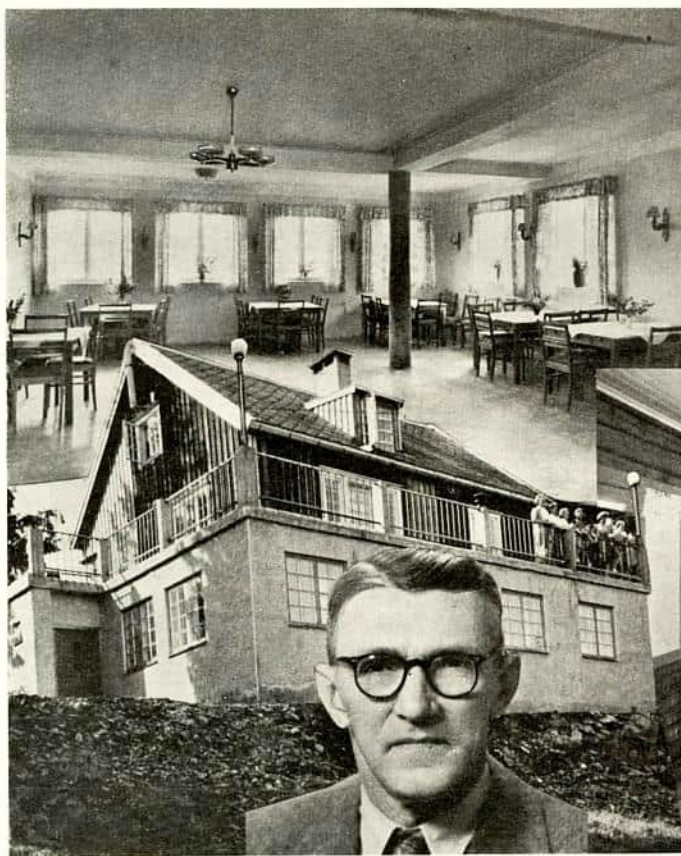
— Og nå har du en god del av din virksomhet her ved verkstedet.

— Mesteparten av min virksomhet faller vel ennå ved de forskjellige utenbys anlegg, men det omfattende verksted vi nå har fått gjør jo at meget av arbeidet i forbindelse med levering av tavler og apparatanlegg kan utføres her og følgelig blir det en god del arbeid å føre tilsyn med her også.

Som mangeårig medlem i elektrikerforeningen har Johansen hatt mange gjøremål også her og som en av ildsjelene for reisingen av feriehemmet, han var formann i feriehjemstyret og byggekomiteen fra 1949 da arbeidet i det vesentligste ble utført, ber vi ham fortelle litt om dette.

— Når tok denne ideen egentlig form?

— For ikke å gå alt for langt tilbake i tiden kan jeg si at det begynte i 1937 da foreningen kjøpte den eiendommen på 10 mål oppe i skogen like overfor Lian Restaurant i Bymarka hvor hytta ligger. Medlemmene har vært med

Overst ser vi den store spisesalen i sokkeletasjen. Deretter et eksteriør av feriehemmet og til høyre et glimt fra »bestestua« med det gamle vegguret. Innfelt montørformann Birger Johansen.

fra første stund, og det er ikke lite av dugnad som ligger bak feriehemmet slik det ligger i dag. Kvinnene er heller ikke de som har tatt den minste tårn.

Under okkupasjonen ble hjemmet beslaglagt, og dette gikk selvsagt ikke helt ubemerket for seg. Etter at krigen var slutt var det derfor klart at noe måtte gjøres, og vi gikk grundig til verks. Det ble satt i gang tombola til inntekt for hjemmet, og denne innbrakte netto 50 000 kroner. Med denne kapital i ryggen og med støtte fra forbundet, kunne vi se nokså lyst på oppgaven og kunne legge det hele litt romslig an. Etter å ha kjempet oss fram til byggetillatelse kunne vi i mai 1949 for alvor ta fatt på arbeidet.

Sokkeletasjen, som er bygget i mur, inneholder en lys og trivelig festsal med plass til ca. 90 gjester, videre et velutstyrt kjøkken, oppbevaringsrom og ikke å forglemme badstu og dusj.

Første etasje har tre koselige selskapsrom med hjemmehyggeleg møblering. I samme etasje er det videre vaktrom, hall og garderobe. Ut fra bestestua mot syd er det en stor åpen altan i betong og herfra har man en aldeles vidunderlig utsikt.

I loftsetasjen er soverommene med sengeplass til 20 personer med fullt sengeutstyr.

Vi har radioanlegg med samband til alle rom og i kjøkkenet har vi klart å skaffe oss komplett spiseservice med bestikk til 50 personer.

— Hvordan er det med administrasjonen av feriehemmet; etter at det er blitt et såpass stort foretagende kan jo dette ikke være så rent lite arbeid.

— Vi har et styre som består av 5 medlemmer og disse har vaktholdet på hytta hver sin helg. Ellers administreres det rent økonomisk gjennom en forretningsfører.

»Hva enighet og samarbeid kan føre til« stod det som overskrift i en av byens aviser i forbindelse med en omtale av feriehemmet, og at man her har et skoleeksempel på hva man kan oppnå når alle løfter i flokk er sikkert nok. For oss i Proton/T har feriehemmet vært godt å ty til ved avviklinger av forskjellige arrangements, og vi håper at vi også i framtida skal få mange hyggelige tilstelninger der oppe, og det skaffer ikke så lite av et plaster

på såret, når vi tenker på Siemensmytta, at vi kan nyttiggjøre oss et slikt sted. Og med montørførermann Johansen i vår midte har vi et kontaktpunkt som vi til enhver tid vet vil gjøre hva som står i hans makt for å gjøre et arrangement på feriehemmet så vellykket som mulig. Johansen hører til den type mennesker som det er en lyst å ha som medlem i enhver forening, og Protonavisa vil gjerne få lov å lykkesønske både Elektrikerforeningen og Johansen med feriehemmet.

Til slutt vil vi gjengi et dikt av husdikteren som vi henter fra besøksprotokollen på feriehemmet:

Under deg vatnet, blinkende sort
åser og skog, et panorama så stort,
og byen langt i det fjerne.
Langt bort i øst, så langt du kan se,
fjellene blåner med topper av sne.

Fraværstatistikk — Trondheim.

Fravær 1 januar—31 august 1951.

Funksjonærer:

	Fraværsdager	Driftsdager		
Damer	25	3 400	0,7	%
Herrer, merk.	59	3 200	1,8	»
Herrer, tekn.	68	5 532	1,2	»

Arbeidere:

Lager	159	3 771	4,2	»
Inst.sjon (sv.+st.)	351	10 122	3,5	»
Verksted	178	9 558	1,9	»

Vi gratulerer:

Trondheim.

Bryllup 4 august 1951.

Frøken Liv Træto og
tekniker Asbjørn Leinslie.

Bryllup 18 august 1951.

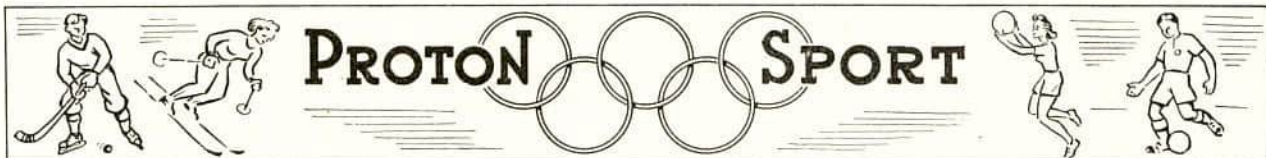
Frøken Reidun Gaarden og
montør Per Arntzen.

Personalforandringer.

Nyansettelser i tiden 1/6—10/9 51.

Vi ønsker velkommen!

Navn	Ansatt	Stilling	Avdeling
Ragnvald Maske	5/6	Praktikant	Verkstedet
Gunnar Skogseth	11/6	Praktikant	Svakstrøm
Terje Opdahl	4/7	Montør	Svakstrøm
Alf Sandal	24/7	Montør	Sterkstrøm
Per Kvam	24/7	Praktikant	Sterkstrøm
Arnfinn Skjostad	13/8	Praktikant	Verkstedet
Nils Liabakk	13/8	Dreier	Verkstedet
Marvin Kristiansen	20/8	Aspirant	Verkstedet
Alfred Svendsen	20/8	Vaktmann	Verkstedet
Per Gunnar Laug	27/8	Visergutt	Lageret
Johan Grønning	28/8	Tekniker	Sterkstrøm
Johan Stenvik	1/9	Praktikant	Verkstedet
Arnulf Jensen	1/9	Praktikant	Verkstedet
Odd Wiken	3/9	Praktikant	Verkstedet
Asbjørn Haugsjø	7/9	Visergutt	Verkstedet

Idrettsmannen Nicolay Beck.

At vår representant i Larvik, ingeniør Nicolay Beck i årene ca. 1905—10 var en av friidrettens pionerer her i landet, er vel ukjent for de fleste her i firmaet. At han også har formet sine tanker og erfaringer om idrett og gitt ut en liten bok, er vel også stort sett ukjent hos oss. Sin lille bok ga han ut i 1940 og den heter: Sannheter og paradokser om idrett. Her har han samlet sine refleksjoner om idrett, basert på et rikt livs iakttagelser, erfaring og lesning. Han sier i forordet:

De korte sannheter og paradokser i denne lille bok tilsikter i første rekke å få idrettsmenn til å tenke under treningen. Ingen av sentensene må slukes rå. Den veiledning de unge idrettsmenn kan høste av boken, forutsetter omtanke. Veien til framgang i idrett går alltid gjennom selvstendig vurdering av alle de lærdommer som er gjenstand for skjønn og individuell tilpasning. Bare fysikkens ufravikelige lover kommer man ikke utenom.

Og videre heter det bl. a.: Den fulle kjennskap til teknikkens, fysikkens og sjelelivets problemer har jo ingen. I tanken har man midlet til å komme fullkommenheten nærmere også i idrett. Mitt motto er: Ingen idrett uten ånd.

Vi har tillatt oss å sitere følgende små sanhetskorn fra boken:

All idrett er kunst, men ikke alle idrettsmenn er kunstnere.

Kondisjon betyr yteevne i kraft og utholdenhet. Form betyr total yteevne i ferdighet. Men form bygger på kondisjon, og uten den kan ingen form nåes.

Idrett kan sammenfattes i 3 ord: teknikk, trening, og konsentrasjon.

En dyktig idrettsleder som arbeider planmessig for idrettssakens fremme, møter som oftest motstand.

Ekspløsjonskraft og ledighet er ungdommens privilegium. Styrke og utholdenhet kommer med årene. De av disse egenskaper som trenges mest, bestemmer hvilken alder er den heldigste for øvelsen.

Når idrettens motto er: En sunn sjel i et sunt legeme, må man også kunne svare på hva en sunn sjel er.

Folk flest anser idrett som ungdoms dårskap. Derfor er middelaldrende folk også som regel i dårlig fysisk forfatning.

En idrettsmann kan kunne sin idrett, men bare ved sin ånd kan han forstå sin idrett.

Svømming.

Lørdag den 18 august ble det avholdt BT-svømme-stevne på Ingierstrand i strålende vær. Tilslutningen var tilfredsstillende fra de forskjellige firmaer. Proton var arrangør og takket være deltakelsen fra damene kom vi godt fra konkurransen. Deretter var det først premieutdeling og siden ble det arrangert en enkel tilstelling hvor vi fikk servert snitter og kaffe.

Resultatene ble:

50 m. bryst.

Damer.

1. Eva Nilsen, EGA	51,4
2. Brita Gulbrandsen, Proton	54,9
3. Eva Lower Hansen, Proton	55,3
4. Reidun Sorli, Proton	56,6
5. Ellen Fagerholm, EGA	59,8
6. Ase Opsahl, Delta	1,00,1
7. Lilli Andersen, Proton	1,00,3
8. Johanne Amundsen, EGA	1,03,0
9. Lise Clemetsen, Proton	1,03,0
10. Turid Nicolaisen, Delta	1,03,8
11. Randi Rokke, Delta	1,06,6
12. Liv Nilsen, Proton	1,12,5
13. Inger Johanne Hansen, Delta	1,19,8

100 m. bryst.

Herrer Kl. I.

1. Einar Nilsen, Delta	1,35,8
2. Tor Jensen, EGA	1,44,6
3. Erland Karlsen, Delta	1,47,9
4. B. Bergenheim, Delta	1,51,0
5. Arne Bay, Proton	1,51,8
6. Leif Hansen, Proton	2,03,6

Herrer Kl. II.

1. Alf Aurstad, EGA	1,40,2
2. Yngvar Svenningsen, EGA	1,41,9
3. Anton Arnesen, Delta	1,46,8
4. Rolf Berg, Delta	1,47,8
5. Bjørn Bystrom, EGA	1,49,8
6. Finn Finnstad, EGA	1,51,5
7. Knut Østensen, EGA	1,54,5
8. Odd Lønseth, Delta	2,20,2

Herrer Kl. III.

1. Th. Dalin, Delta	1,41,0
2. A. T. Dahl, Delta	1,50,1
3. Anker Nilsen, Delta	2,04,0

50 m. bryst.

Herrer Kl. IV.

1. Leif Andreassen, Delta	54,0
---------------------------	------

Herrer Kl. V.

1. Peder Jensen, EGA	52,0
----------------------	------

Tennis.

For tennissporten har den våte sommeren i år vært uheldig. Interessen for sporten er imidlertid økende. Det er nye folk mange av dem som nå er med og flere bør det bli fra neste sesong.

Klubbmesterskapet skal avholdes i september hvis været tillater det, slik at premieutdelingen kan foregå på høstgeneralforsamlingen.

Første omgang i bedriftsserien i håndball.

Hele 55 lag er med i årets seriekamper for bedriftslaga i håndball. Her leder Netos to lag, både i 1. og 2. divisjon for menn.

I alle divisjoner spilles det dobbelt serie, så en er nå ferdig med første omgang til sommerferien.

Stillingen var da:

1. divisjon.

	K	V	U	T	F	M	Pts.
Netos 1. lag	6	5	1	0	46	23	11
Proton	6	4	2	0	44	27	10
Sporveiens 1. lag	6	4	1	1	31	20	9
Oslo lysverker	6	3	0	3	31	32	6
Elektrisk Bureau	6	2	0	4	24	41	4
Feiervesenet	6	1	0	5	24	36	2
Jernbanen	6	0	0	6	19	40	0

3. divisjon kvinner.

	K	V	U	T	F	M	Pts.
IBM.	7	7	0	0	20	1	14
Freia	7	5	1	1	19	8	11
Proton	7	3	2	2	10	9	8
Conr. Langaard	7	3	2	2	7	12	8
Ingwald Nielsen	7	1	3	3	18	12	5
Norges Bank	7	1	2	4	11	10	4
Richard Andvord	7	1	2	4	3	14	4
Brødrene Dobloug	7	1	0	6	2	22	2

Håndballgruppen.

Vårsesongen 1951 har vært den beste i håndballgruppens historie. Etter vårsesongens slutt lå damene på 3. plass med 8 poeng og herrene på 2. plass med 10 poeng.

Høstsesongen har allerede tatt til, og det ser ut til at damene forsvare sin stilling godt. For herrenes vedkommende ser det dessverre dårligere ut. I tiden 2—4 september hadde håndballgruppen besøk av dame- og herrelag fra Nordisk Kabel- og Traadfabrik, København. De kom søndag morgen 2 september og ble kjørt med buss direkte til Siemenshytta. Det ble servert en deilig frokost som 3 av våre damer hadde all ære av. Samme dag var vi med i Oslo Sporveiers jubileumsturnering, hvor våre damer tapte knepent 1—0 for de danske damer. Disse kom forøvrig til finalen, men tapte her mot OTA 2—0. Herrelaget tapte også knepent for danskene. Resultatet 4—3 kan vi være bekjent av. I en senere kamp danskene spilte mot Neto tapte dette lag 9—2. Danskene kom til finalen og vant denne mot Neto's II lag med 6—3. Danskene hadde all ære av sin innsats og viste håndball av høy kvalitet. Søndag kveld var viet Chat Noir og Rosekjelleren. Mandag 3 september hadde vi arrangert busstur til

Sundvollen og meningen var å ta heisen opp til Kongens utsikt. Da heisen dessverre ikke var i drift forlenget vi bussturen et stykke, og siden drakk vi kaffe på Sunnøya restaurant. Vi var meget heldige med været og danskene ble henrykt over den norske natur. Mandag ettermiddag hadde vi fest på Holmenkollen Sportsrestaurant hvor det ialt var ca. 50 personer. Tirsdagen gikk med til å bese Rådhuset, Vigelandsanlegget og Holmenkollbakken, og kl. 15 tok vi så avskjed med våre danske venner for denne gang.

Til slutt vil jeg gjøre oppmerksom på at vi fra den 1 oktober begynner innendørstrening, og jeg håper at så mange som mulig benytter anledningen til å få litt mosjon. Vel møtt alle sammen.

Jac.

Fra skyttergruppen.

Skytterne hadde også i år sin konkurranse på Oslo Østre skytterlags bane ved Østreheim. Gruppen har hatt torsdagene til øvelsesskytning og konkurransen ble derfor også henlagt til en torsdag, nemlig 6 september. Til konkurransen hadde det meldt seg 34 deltagere hvorav møtte 30 stk. Det ble skutt 10 skudd av hver på 100 m, derav 3 skudd stående, 3 på kne og 4 liggende. Hele skytingen ble unnagjort på 2½ time.

Resultatene ble:

Nr. 1. og Klubbmester R. Ryen	83 poeng
» 2. T. Schou	81 »
» 3. W. Hansen	79 »
» 4. A. Hansen	78 »
» 5. A. Wiger	76 »
» 5. A. Eriksen	76 »
» 6. R. Engebretsen	75 »
» 7. R. Bøhle	72 »
» 8. L. V. Martins	71 »
» 9. O. Nilsen	68 »
» 10. Th. Dyrborg	67 »
» 11. E. Nordahl	65 »
» 12. Kr. Lilledalen	61 »
» 13. E. Tønnesen	60 »
» 14. Gjerdingen	58 »
» 15. H. Kristiansen	56 »
» 16. T. Christiansen	54 »
» 17. L. Flåseth	53 »
» 17. C. Wiese	53 »
» 18. Sv. Dahl	52 »
» 19. E. Jönsson	51 »
» 19. P. E. Berg	51 »
» 20. G. Johansen	50 »
» 21. A. Holm	47 »
» 22. G. Whist	43 »
» 23. O. Eriksen	40 »
» 23. O. Olsen	40 »
» 24. N. Kr. Amodt	19 »
» 25. A. Gabrielsen	9 »
» 26. R. Amundsen	7 »

Proton Sportsklubb

avholder høstgeneralforsamling
fredag 5. oktober kl. 19
i Grotten, Wergelandsveien 5.

Norsk fellestastatur på skrivemaskiner.

En appell til skoler og kontorer.

Av lærer K. Bentzen.

Den som er avhengig av en skrivemaskin og enda mer den som har maskinskrivning som yrke, vet hvor irriterende det er at en stadig slår enkelte bokstaver og tegn feil, fordi den maskinen en i øyeblikket disponerer, ikke er utstyrt med samme tastatur en er vant til. Det er særlig å, æ, ø, punktum og komma en ikke blir fortrolig med.

Noe tilsvarende er en spart for i andre land. De har en nemlig i årtier hatt samme tastatur på alle slags merker av skrivemaskiner, mens det tok usannsynlig lang tid før de norske maskinforhandlere kunne bli enige om en felles bokstavplasing. Leverandørene av de ledende merker, Underwood, Remington, Royal etc. holdt på sitt, ingen ville fire. Men den 6 oktober 1946 vedtok Kontormaskinforhandlerens Landsforening endelig forslaget om et nytt norsk tastatur for skrivemaskiner. Det ble bestemt at i fremtiden skulle alle nye maskiner være utstyrt med denne.

Det er altså gått nærmere fem år siden den gang, men dessverre ser det ut til at det ennå vil gå atskillige år — ja kanskje generasjoner før det går opp for rette vedkommende hva det betyr rent samfunnsmessig at vi nå har fått en ordning i bokstavforvirringen.

Touchsystemet har vært kjent i om lag 50 år, men trass i dette er det forholdsvis få her i landet som virkelig behersker det. Vi ligger sørgelig langt etter. Årsakene til dette kan være mange, men så lenge felles-tastaturen motarbeides i praksis, vil man oppleve å se at de fleste funksjonærer på offentlige og private kontorer fortsatt vil skrive i — hva amerikanerne kaller 1880-stilen. De »tipper« — de bruker bare et par fingrer. Hode og armer er i en ustanselig bevegelse. Yrkesmangelen florerer!

Overalt i verden anses touch for å være det eneste riktige skrivesystem. Energiforbruket reduseres betraktelig, man skriver med fullstendig avslappede muskler. En »tipper« bruker seks ganger mer fysisk energi enn touchskriveren bare i hendene. Systemet går ut på å oppøve fingrenes refleksbevegelse, slik at man ikke behøver å se på tastene. Hver finger har sine bestemte bokstaver. En finner dem ved hjelp av tanken og følelsen, altså ikke ved synet. Distansfølelsen utvikles slik at en i blinde kan nå alle bokstaver og mekanismer med samme sikkerhet som når man fører gaffelen til munnen. Hele tiden kan en derfor ha sin oppmerksomhet på manuskriptet. Det blir kontinuitet i arbeidet, og en slipper den stadige hodedreiningen fra teksten til tastene, som tipperen må gjøre atskillige hundre ganger om dagen, noe som gjør en nervøs og som sliter uforholdsmessig meget på. Effektiviteten øker både fysisk og psykisk. En oppnår større fart og nøyaktighet, og en unngår nervøsitet og overanstrengelse. Det er et faktum at en touchskriver aldri slår feil tast forutsatt at en har lært å forstå at en ikke må skrive fortere enn den normalfarten en på ethvert trinn har.

På sekretærkursur får de unge mennesker i dag en førsteklases utdannelse. De blir innprentet at vil de hevde seg i konkurransen må de kunne skrive touch. For å bli perfekt ligger det et energisk og målbevisst arbeid bak, både fra elevenes og lærernes side. Noe av det fundamentale ved touch er sikkerheten. Men sikkerheten faller fullstendig »i fisk« hvis elevene i praksis ikke får den tastaturen de er vant til fra skolen. De føler seg bundet til et bestemt maskinmerke, og vil tilfellet at en blir nødt til å bruke et annet merke, føler man seg handikappet. Det blir stadige feilslag på grunn av forskjellig bokstavplasing. Ergrelsen over feilslagene føles som en eksplosjon, man blir grepet av panikk, humor og arbeidstempo blir ødelagt. Usikkerheten brer seg og til slutt gir man touchen på båten. Systemet kommer i miskreditt.

Hvis en hadde en statistikk over den kostbare arbeidstiden som går tapt ved at en stadig må sitte å rette feilslag som er oppstått utelukkende på grunn av forvirring i tastaturen, ville nok arbeidsgiverne bli forferdet. Da ville de ikke fortsette med å bremse utviklingen ved å forlange gammelt tastatur ved kjøp av nye maskiner. Det gjøres nemlig i stor utstrekning. Leverandørene er fortvilet, de gjør innsigelser og snakker om hvilke fordeler det har å gå over til felles-tastaturen. Men de må kapitulere for trangsynet, og svikte den saken de i årevis har kjempet for. Men skolene må ikke svikte sin oppgave på dette område overfor samfunnet. Alt er riktignok en overgang og trenger sin tid. Men det må være grenser.

Små hverdagspigrammer.

Mange ting vi ikke kan fatte
hører til visdommens skjulte skatte
Men livets største hemmelighet
er å vise takknemmelighet.

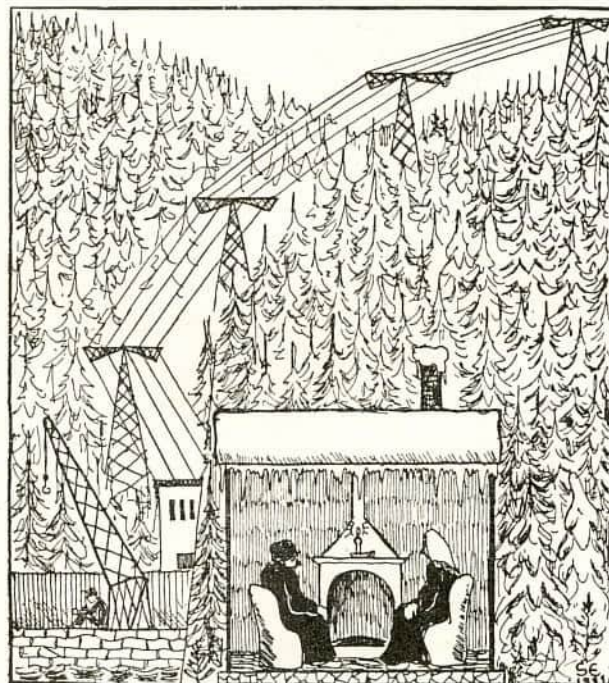
Det var selskap, og en av de kvinnelige gjestene oppsøkte vertinnen og spurte: »Hvor ble det av den søte oppvartersken som serverte cocktailen.« — »Å, jeg beklager. Skal jeg skaffe Dem noe å drikke?« — »Nei takk. Det var ikke det. Jeg bare lurte på hvor mannen min var blitt av.«

Og så var det møllemamma som sa til lille møllebarnet sitt: — »Hvis du ikke spiser opp hele fillen får du ikke være med på persianeren i kveld!«

ET LITE EVENTYR

Det var engang en liten frosk som var så forelsket i en skjønn salamander. Men akk, også denne kjærligheten ble den reneste tragedie. Det var det samme hvorledes og når froken fridde, noe svar fikk den ikke. Salamanderen forsto nemlig ikke et kvekk!

(Politiken.)

Fra Farmand:

Lyse utsikter for vinteren.
Fram på vinteren stundom han tenkte:
»Gjev eg var i eit varmare land!«

Vi minner om premieringen for stoff til Proton Avisen

1. Firmaet har for året 1951—52 satt opp en premie på kr. 200,00 for den beste originalartikkel skrevet for Proton Avisen av firmaets fast ansatte arbeidere eller funksjonærer.
Konkurransen strekker seg over følgende nummer av avisen Nr. 2—3—4 i 1951 og nr. 1 i 1952.
2. Deltagerne er ikke bundet til noen bestemt genre av stoff men kan benytte et hvilket som helst emne f. eks. populærteknikk, arbeidsbeskrivelse, fabrikata, reisebeskrivelser, intervjuer, referater, hobbies, skildringer, underholdningsstoff osv.
3. Bedømmelsen foretas av et utvalg bestående av frk. I. Soyland, K. Qvenild og J. Gabrielsen.
I den utstrekning det skulle vise seg nødvendig, supplerer utvalget seg selv med spesialsakkyndig assistanse innen den endelige avgjørelse faller.
4. Premien vil bli utdelt i april 1952.

Livsfilosofi:

De fleste mennesker ville gjøre lykke i det små, hvis de ikke var plaget av altfor store ambisjoner.

(— Longefellow.)

A tilgi og glemme er den bra manns hevn.

Schiller.

People who never do any more than they get paid for, never get paid for any more than they do.

(— Fra »Kløverbladet«.)

Det eneste fullgode bevis på en manns oppriktighet er at han ofrer seg selv for et prinsipp.

(— James Russel Lowell.)

En kyniker er en som sier deg sannheten om dine egne motiver.

(— Russel Green.)

Å gifte seg er som å hoppe i elven fordi en tørster.

(— Churdles Ash.)

Tannlegen: — Nei, De trenger ikke gape så høyt!
Mannen: — Jeg trodde De skulle inn med tangen, jeg.
Tannlegen: — Ja, men jeg blir stående utenfor selv.

Adjunkt Synnerberg (gammel pjolettergubbe) underviser i svensk 2. klasse. I rettskrivningstimen benytter han anledningen til å lese morgenavisen, og har instruert en av guttene om at han, så snart den dikterte setning er skrevet ned, skal reise seg og gjenta setningens siste ord, slik at Synnerberg kan vite hvor han skal fortsette diktaten. Synnerberg dikterer: — »Katten leppet melk av en skål —« Gutten, etter en stund: — »Skål.« Synnerberg, forstyrret midt i lederen: — »Skål, skål!«
(— Albert Engström.)

ELEKTRODE-KYSS.

En gruppe medisinske studenter ved Port Stanley-universitetet (Ontario) har funnet opp et instrument som måler intensiteten i kyss. Instrumentet var ment å skulle prøves en danseaften, men det ble forbudt av universitetets ledelse. Oppfinnerne forklarer at instrumentet arbeider ved at der plasseres en elektrode mellom de kyssendes lepper og at spenningen avleses i alfa-bølger. Når intensiteten blir riktig stor, heises det et lite rødt flagg på instrumentet og det tennes et skilt som sier: »Bryt kontakten«.

(— »G. H. S. T.«)

SKRYT OVER SKRYT

Trå resande för konkurrerande kassaskåpsfirmor sitter och skryter.

— Vi stoppade in en katt i ett av våra skåp, sen utsatte vi skåpet för eld i 24 timmar och när vi öppnade klev katten ut livslevande.

— Vi stoppade in en katt i ett av våra skåp, sen utsatte vi skåpet för eld i en vecka och när vi öppnade var katten död.

— Jag kunde väl tro det!

— Ja. Han hade frusit ihjäl.

OGSÅ EN NEKROLOG

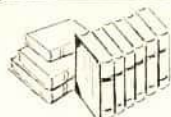
I en liten tysk provinsby døde skolelæreren nylig og i den anledning brakte den lokale avis hans nekrolog. Heri het det bl. a.: »Et trofast lærerherte og to aldri hvilende hender er nå hørt opp med å slå.«

Og så var det barna som hadde fått til oppgave å skrive stil om sine egne og sine søskens opplevelser. — Lille Birgit skrev en stil om »Storesøster« og skildret alt som hadde hendt i årets løp. Slutten lød slik:

Og da kan man jo lure på hva storesøster til neste år kommer til å bære i sitt skjød.

— Ingen dumheter nå! Det er ikke sikkert det går så galt denne gangen!

BIBLIOTEKET

Nye bøker.

- DK 658.3 Bind II av Arbetsledarehandboken.
 DK 744. Farmer, Hoecker, Vavrin: Illustrating for tomorrows Production.
 DK 541. C. L. Mantell: Industrial Electrochemistry.
 DK 621.7 Fritz Ejderby: Tidens verkstadshandbok.
 DK 621.311. Samkjøringen. Beretning og regnskap for driftsåret 1949—50.
 DK 05. Oversikt over Norske Forskningsinstitutter og andre institusjoner innen naturvitenskap og teknikk. Utgitt av Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd.
 DK 621.317. Elektrische Messgeräte und Messverfahren. Av P. M. Pfler.
 DK 621.316. Hochspannungs- und Niederspannungsschaltanlagen. Av B. Fleck.
 DK 621.32. Luxtabell — veiledning i valg av belysningsstyrke. Utgitt av Selskapet for lyskultur.
 DK 610. Arbok for Den Norske Lægeforening 1951.
 DK 621.301. Oslo Lysverker. Særbestemmelser om utførelse av elektriske anlegg tilknyttet elektrisitetsverkets lavspenningsnett.
 DK 621.79. Dr. Ing. Erich Kluss: Einführung in die Probleme des elektrischen Lichtbogen und Widerstandsofen.
 DK 621.317. August Hund: High-Frequency Measurements.
 DK 535.6. Dr. P. J. Bouma: Farbe und Farbwahrnehmung.
 DK 621.3. AEG Handbok för elektriska ljus- och kraftanläggningar.
 DK 621.32. H. A. E. Keitz: Lichtberechnungen und Lichtmessungen.
 DK 725.2. Adolf Schumacher: Ladenbau, Anordnung, Einbau und Ausgestaltung kleiner und grosser Läden aller Geschäftszweige.

Forandring i Med. avdeling.

Iflg. utsendt sirkulære av 9 juli d. å. har styret besluttet at ingeniør *Hallvard Heggveit* overtar ingeniør Korens stilling i *Proton Norsk Røntgen*, således at for framtiden ingeniør Heggveit og tannlege Holbye har ledelsen av avdelingen. Holbye vil i særlig grad ta seg av dentalområdet, og vil også samtidig lede sin egen bedrift, Dentalindustri på As.

Sprogundervisning.

Firmaet har startet Linguaphone sprogkurser i engelsk. I alt har det meldt seg 87 deltakere som er inndelt i 9 grupper derav 8 grupper for viderekomne og 1 for nybegynnere. For hver gruppe er en av deltakerne oppnevnt som gruppeleder. Den gode oppslutning tyder på at tiltaket er populært.

Proton Byggelag.

I Oslo reguleringsråds møte 4 september forelå en reguleringsplan for »Hestehagan« ved Ulsrud. Planen er utarbeidet av arkitekt Carl Finngård, og omfatter 40 stk. 2 mannsboliger for et boliglag av funksjonærer og arbeidere i A/S Proton. Planen ble godkjent og er utlagt til ettersyn.

Det blåste og det var vått og kaldt under trekronene, men de to søn gikk der var så unge, så unge, og de gikk tett sammen. »Kom«, sa han, »så setter vi oss på benken her«. Hun nøyte. »Hva er det i veien?« spurte han. »Stoler du ikke på meg?« »Joda«, svarte hun, »jeg stoler på deg, og jeg stoler på meg, men jeg er ikke sikker på at jeg stoler på oss...«

UTE. — I Ravenna, Ohio, drømte baseballspilleren Harold Hartung at han løp etter ballen og løp tvers igjennom vinduet i sitt soveværelse i 2nen etasje....

(— »Time«.)

De moderne dukkene sier ikke »Mamma« når en klemmer på dem, men »Oh, boy«.

(— Rapport fra New York.)

Artikler, referater, meldinger og annet stoff til desembernummeret må være redaktøren ihende senest innen 25. november 1951.

PROTON AVISEN

Utgitt for arbeidere og funksjonærer i firmaet og dets datterselskaper av

PROTON

TILOBERE
SIEMENS

OSLO

Redaktør:

Johan Gabrielsen

I redaksjonskomiteén:

Kaare Qvenild

Faste medarbeidere:

Bedriftsidrett: Bjørn Nielsen

• Trondheim: Johs. Hellesvik

Bergen: O. K. Sættlem

Adresse: Rosenkrantzgt. 11, Oslo
Ekspedisjon i Reklameavdelingen